

НАША ДОРОГА NASHA DOROHA

nimo/summer 2(25)/2007

**What does
Globe and Mail's
MARK MACKINNON
Say About
Ukraine?**

Прекрасний
ЛЬВІВ

Marriage
IS GOOD FOR YOUR HEALTH

**ДІАСПОРИЗМ
— що це таке?**

Тти прийшла

1

Ти прийшла у моє життя
Випадково...
А я тебе чекав роками,
Я марив тобою ночами,
І з думками тебе ділив,
Я шукав тебе містами
Поміж будинків і площ,
Скільки віч перебачив,
Скільки облич перестрів...
А тебе не було й не було.
І знову — стежки і дороги,
І знову — люди, обличчя, очі,
Та все не ті, та все не те...
Та мій поводитир — моє серце —
Через певність мою і віру
Вело мене безупинно до дня,
Коли ми повинні зустрітись,
І подарував щастя стрічі з тобою:
Серед площі рідного міста
Ти з'явилась раптово нізвідки.
Я за тисячі кілометрів їздив:
Шукав тебе, виглядав, а ти ...
Поруч була... так близько,
Що аж важко зараз повірить,
Що знайшлася нарешті ТИ!
Ти яка ж то насправді
Відстань до людського щастя?

2

Як ти — прийшла,
То світ добрішим став,
Розвеснився і потеплів ураз,
Як ти — прийшла,
То й зорі проясніли,
І покотили в космос сотні див.
Як ти — прийшла,
Я просвітлів душею,
І розумом спізнав
Перлинність ранку,
І радість дня, і тишу вечорову.
Як ти — прийшла,
То я переродився,
Переосмисливши себе самого,
Як ти — прийшла,
То став я враз прямішим,
Правдивішим, добрішим і щаснішим.
Як ти — прийшла,
То перестав боятись того,
Що хтось у душу кине чорну тінь злоби.
Як ти — прийшла,
То сам я здивувався,
Куди поділася журба й печаль?
Як ти — прийшла,
То зразу все розвіялось сумне,
Розтануло у серці як туман чи мла...
Бо ти — прийшла, людино,
Із перводня до себе і до мене,
І залишилася в мені назавше!

Володимир Барна з книжки
«Подих Життя», Дзвін, ч. 7, 2003,
часопис національної
Спілки письменників України

Get married and live longer! Secular research claims marriage is good for your health.

Science commends *Marriage*

By Mark Davies

The overwhelming majority of secular research shows that traditional marriage is more beneficial than any other living arrangement.

■ **Marriage is good for your physical health:** Research shows that unmarried individuals are far more likely to die from causes including cancer, heart disease, stroke, accidents and suicide. “Compared to married people, the non-married have higher rates of early mortality: about 50% higher among women and 250% among men,” says a research review by

Catherine Ross (*Journal of Marriage and Family*, 1990). Married women and men were 30% more likely to rate their health as excellent or very good than their same-age single counterparts (says Linda Waite in *The Case for Marriage*, Random House, 2000). The unmistakable conclusion gleaned from the research is that married couples enjoy longer and healthier lives.

■ **Marriage is good for your mental health:** Marital status is one of the strongest predictors of happiness, according to a 10-year survey of 14,000 adults by James Davis (*Social Indicators Research*, 1984). Happiness and mental health are directly attributable to being married, and it's not just that happy people happen to be married, according to Nadine Marks and James Lambert (*Journal of Family Issues*, 1998). Widespread research has consistently reported that single people struggle more with loneliness,

depression, anxiety, low self-esteem, lower self-mastery and are at much greater risk of suicide (*American Journal of Public Health*, 1988).

■ **Marriage is good for your sex life:** A popular myth is that nothing kills sexual satisfaction better than marriage. Research shows just the opposite. Married individuals have more sex than their single counterparts and report greater levels of sexual satisfaction, concluded Edward Laumann after interviewing 3,500 American adults (*The Social Organization of Sexuality*, Univ. of Chicago Press, 1994). Individuals who are reporting the highest levels of sexual satisfaction are married and in their 50s-60s, reports leading sexologist David Schnarch. His conclusion is that sexual fulfillment is dependent upon the kind of emotional intimacy found in committed stable relationships (*Constructing the Sexual Crucible*, Norton, 1991).

■ **Marriage provides more safety and stability:** People in common-law relationships are at higher levels of risk to experience emotional, physical and sexual abuse, according to a research survey by Canadian sociologists Larsen, Goltz and Monroe (*Families in Canada*, Prentice Hall, 2000). Statistics Canada concurs: "The risk of being a victim of spousal violence was also much higher for women and men living in common-law unions. About 4% of those living in a common-law union reported spousal violence during the 12 months before the survey, compared with 1% of those who were married" (*Family Violence* 1999). Furthermore, cohabitation does not lead to greater marital stabil-

ity, but has the opposite effect. "Starting conjugal life in a common-law relationship, as opposed to a marriage, sharply increases the probability of this first union ending in separation. And whether the common-law partners eventually marry or not makes little difference: the risk of separation is just as high," according to Celine Le Bourdais and her colleagues (*Canadian Social Trends*, Spring 2000).

■ **Marriage is good for the welfare of children:** No one has done more on studying the effects of divorce on children than clinical psychologist Judith Wallerstein. She began her research in the 1960s fully expecting to find that divorce would have a positive effect on children. She found

just the opposite. After three decades of research she is even more convinced of how important marriage is to the well-being of a child. Based on her research she believes that even when marriages are bad, they have a more positive effect on children than divorce does (*The Unexpected Legacy of Divorce*, Hyperion Books, 2000). Widespread research overwhelmingly suggests that children who are raised by two parents in a committed marriage fare far better in academic ability, social adjustment, physical and mental health and have more stable marriages themselves than their peers who come from broken homes. Having a strong marriage is truly the most important factor in raising happy, well-adjusted children (as is pointed out in chap. 7

of Miles Corak [ed.], *Labour Markets, Social Institutions and the Future of Canada's Children*, Statistics Canada, 1998).

*Mark Davies is professor of family ministries at Carey Theological College/Regent College in Vancouver. Originally published in Faith Today, May/June 2001
www.faithtoday.ca.*

Фонд НАШОЇ ДОРОГИ ♦ NASHA DOROHA Fund

Rosalia A. Kaminsky, Saskatoon, SK \$75.00
Phyllis Kalynchuk, Sherwood Park, AB 50.00

UCWLC Branches

St. Basil's, Regina, SK \$125.00
St. Josaphat's, Edmonton, AB 115.00
All Saints, North Battleford, SK 90.00
Sts. Peter & Paul, Toronto, ON 75.00
Holy Eucharist, Toronto, ON 50.00
Protection of Blessed Virgin Mary, Edmonton, AB 50.00
St. Basil's, Edmonton, AB 50.00
St. Demetrius, Etobicoke, ON 50.00
St. Demetrius, Toronto, ON 50.00
St. Josaphat's, Vernon, BC 30.00
St. Mary's, Vancouver, BC 30.00
Assumption, Montreal, QC 25.00

Sacrament of Marriage in the Ukrainian Rite of the Catholic Church

By Zirka Kohut

This study begins with a search for a liturgical service book in the Ukrainian Rite of the Catholic Church.

A recent service book, or *Trebnyk* in Ukrainian, used to celebrate the sacrament of marriage, was published in 2001 under the auspices of Archbishop Lubomyr of St. George's Cathedral in Lviv. It is proposed for the daily usage of the clergy of the Ukrainian Greek Catholic Church.

A service book in English called *Euchologion (Trebnyk): A Byzantine Ritual*¹ was compiled by Father Demetrius Wysochansky, OSBM and its second edition was published in Hamtramck, Michigan in 1986. It is a condensed version, an abridgement. Page four provides the explanation of the title word *Euchologion* with *Trebnyk* being the Church-Slavonic and *Ritual* being the English language equivalent.

In a prayer of intention the celebrant asks for help through God's "indispensable grace to administer this Sacrament according to the intention of the Church: In the name of the Father, and of the Son born of the Father from eternity, and of the Holy Spirit..." (Euchologion, 5).

In the Rite of Holy Matrimony the public declaration of consent to the marriage by both parties is referred to as the betrothal. After the consent is given and the couple is given a blessing they are considered to be married. With the blessing they receive the sac-

rament of Holy Matrimony.

The Rite of Holy Matrimony also has a Crowning Service. In *Euchologion* The Great Ektenia begins the crowning ceremony and Wedding Prayer follows. A blessing of rings with holy water takes place at the Tetrapod. Rings are exchanged and the Bride and Groom are espoused to each other. Marriage Vows take place with the priest's epitrachil covering their right hands on the Gospel Book. The crowning takes place. The Epistle of St. Paul to the Ephesians is read where St. Paul compares the union of man and wife to Christ's union with the Church. It is followed by the Holy Gospel according to St. John—the narration of the celebration of the wedding in Cana with Jesus and his mother being present. In the words of the Eastern Rite Archbishop Raya: "By his miraculous changing of water into heady wine, Our Lord Jesus Christ displayed his human and divine interest in marriage, and conveyed honour upon it"² (Raya, 52).

After the optional ceremony of the common cup the bride and groom are lead in a procession around the wedding table three times according to the Ukrainian language *Trebnyk*. Archbishop Raya writes that "this procession solemnizes the consecration of bride and groom and stamps them

with a royal priesthood" (Raya, 53). "As priesthood is eternal, so is Christian marriage indissoluble" (Raya, 53).

After the benediction in front of the icon of the Mother of God the priest prays to God the Father and sprinkles holy water on the bride asking for the blessing of the Father, and of the Son and of the Holy Spirit to descend upon her and to remain with her forever.

Local customs have a place in that attire can reflect one's cultural heritage or embroidered linens can be used by the man and woman in the bridal party holding holy icons during the betrothal ceremony. The icons are placed in the newly wedded couple's home, by tradition in their bedroom. They continue to remind

them of the Holy Sacrament of Matrimony and that they continue to live in that Sacrament each day of their lives. They receive God's love. They share God's love with each other.

Zirka Kohut, a physical therapist in Edmonton, is the secretary of St. George's UCWLC Branch and enjoys visiting elderly parishioners in long term care. She writes poetry.

¹ *Euchologion (Trebnyk) : A Byzantine Ritual*, 2nd rev. ed., comp. Fr. Demetrius Wysochansky, OSBM. Hamtramck, Mich: 1986.

² Joseph Raya, *Crowning: The Christian Marriage*. Allendale, NJ: Alleluia Press, 1992.

Наша Дорога

XXXVII – 2(25)/2007

Nasha Doroha

Квартальний журнал Ліги Українських
Католицьких Жінок Канади

Quarterly publication of the Ukrainian Catholic
Women's League of Canada

La Journal de la Ligue des Femmes
Catholiques Ukrainiennes du Canada

National Executive mailing address:

Olena Gedz, President
10 Guildwood Pkwy, Ste 422, Scarborough, ON M1E 5B5
Phone/Fax: 416-265-8014
olenkag@rogers.com

We welcome letters and contributions. Вітаємо
співучасть. Просимо пересилати листи, листи
до редакції. Please send to:

РЕДАКТОР/EDITOR

**ОКСАНА БАШУК ГЕПБУРН
OKSANA BASHUK HEPBURN**

1360 Ch. D'Aylmer Rd, Gatineau, QC J9H 7L3
Phone: 819-771-0723 Fax: 819-775-9488
oksanabh@sympatico.ca

ТЕХНІЧНА ОБРОБКА/TECHNICAL PRODUCTION

Igor Kodak • Ihor Kodak
234 Cochin Crescent, Saskatoon, SK S7K 4T2
Phone: 306-934-7125 Fax: 306-242-5123
ikodak@sasktel.net

**УКРАЇНОМОВНИЙ КОРЕКТОР/
UKRAINIAN LANGUAGE PROOFREADER**

Люба Андріїва • Luba Andriyiv

**МАРКЕТИНГ ТА АДМІНІСТРАЦІЯ/
MARKETING & ADMINISTRATION**

Irena Patten • Ірина Паттен
6 Brule Crescent, Toronto, ON M6S 4H9
Phone: 416-767-8134 Fax: 416-767-4276
irenapatten@hotmail.com

Patrice Detz • Петруся Дець
110 Toronto Street, Regina, SK S4R 1L7
Phone: 306-543-1740 Fax: 306-924-5961

Висловлені погляди не конечно відповідають
Редакції. Матеріали не повертаються. Opinions of
authors are not necessarily those of the Editorial
Board. Material will not be returned.

People in photographs are identified left to right.

Copyright © UCWLC. All rights reserved.

PUBLICATIONS MAIL

AGREEMENT NO. 40007760

**RETURN UNDELIVERABLE CANADIAN
ADDRESSES TO NASHA DOROHA
110 TORONTO ST REGINA SK S4R 1L7**

ISBN 1-894022-75-0

PRINTWEST

Printed by PrintWest Communications
1150 8th Avenue, Regina, SK S4R 1C9
Phone: 306-525-2304 Fax: 306-757-2439

Верхня обкладинка/Front cover

«Весняний Благовіст: гаївки, легенди, вірші».
Вид. «Коло», Дрогобич, 2003 р.
Творча робота учениці Дрогобицької середньої
школи № 14 Ірини Гоцинець.

**В середині верхньої обкладинки/
Inside front cover**

Flowers by Ken Hepburn.
Wedding korovai by Marie Wilson.

Зміст ✧ Contents

7 Листи ✧ Letters

8 Briefly ✧ Коротко

Спеціальні статті ✧ Special Features

3 Marriage

Sacrament of Marriage in the Ukrainian Rite
of the Catholic Church *Zirka Kohut*

✧ Science commends Marriage *Mark Davies*

9 Наша духовність ✧ Spirituality

NASHA DOROHA interviews Bishop David Motiuk

✧ Блаженства Господні о. Михайло Ковальчик

✧ When Someone Is Hurt by the Church *Lorene Hanley Duquin*

14 maidan.org.ua: From a Website to an
Alliance of Activists *Anatoly Bondarenko*

15 Повідомлення соняшника:

чарівні зразки миру і надії *Джорджіана Мур*

28 Q & A with Mark MacKinnon,
author of *The New Cold War*

Організаційні справи ✧ Organizational Items

16 From the National President

✧ Від Крайової Голови

18 Програма XXII Конгресу ЛУКЖЖ

✧ XXII UCWLC Congress Program Agenda

20 From sea to sea ✧ Від моря до моря

25 Eternal Peace ✧ Вічна пам'ять

На кінець ✧ Closing Features

27 Культура і розвага ✧ Arts and Entertainment

30 From Ukraine ✧ З України

Igor Sikorsky: 'Mr. Helicopter' ✧ Ukraine's Little League
Baseball Orphanage Project ✧ В Україні дискримінують

україномовних: соціопитування ✧ Diasporisms and

their meanings in Kyiv *Liubko Markevych* ✧ Як онуки учили

бабцю говорити по українському *Оксана Башук Гепбурн*

✧ Happy Birthday Lviv!!! *Zenon Zawada*

37 Last word ✧ Останнє слово

38 Ten must do in Lviv *Oksana Bashuk Hepburn*

Листи

... Letters

The St. Basil the great UCWLC members made the following comments at a recent meeting about ND:

- enjoy the magazine, read it from cover to cover and look forward to receiving it. Love the personal stories, reading the history of the VIPs and the short articles on various subjects. They are well written, very interesting and in English
- would like to have some good old-fashioned Ukrainian recipes such as bread; don't care for the abstract icons but enjoy the photos of different Ukrainian blouses
- Learn much by reading ND

Rose Olynyk, President

In the spring issue of NASHA DOROHA I noticed that the 3rd prize for Jayne Paluck was for \$50. The 3rd prize for Marie Wilson was for \$25.

In fact, each of us received a check for \$25—splitting the prize.

Marie Wilson, Regina

ND apologizes for the error.

Україна, жінка в Україні, завжди, здавна була залежна від обставин. За часів козацтва жінка залишалася в домі, і на господарстві, і як вихователька, і як носій культури, а коли виникала потреба, то могла й шаблю в руки взяти. Тобто завжди Українка була обметена в першу чергу словом „треба” не для себе особисто, а для сім'ї, родини. Вона не була відмежована від суспільних проблем, але повністю віддатися суспільним справам не могла. Так було впродовж століть. У це вже в генах наших жінок, хоч тепер українські чоловіки дакеко не козаки, вони не лише не захищають рідної землі, а й свої жінки чи свої дитини. Їх ще треба захищати. Це я не про когось конкретно, а взагалі. А все ж жінка й далі робить, що треба, бо треба. Це в Україні жінка. Тому серед наших жінок мало вчених, політиків, на керівних посадах. Можна побачити хіба що серед письменників, і то, коли думати або говорити про справжню письменницю, то їх полічиш, як то кажуть, на пальцях одної руки. Не може Українка проявити себе, де хотіла б і могла б, через невидимі загорожі, перепони.

Нещодавно придбала і прочитала „Листи з Києва” Соломії

Павличко. Задумалася: чи змогла б інша жінка — літератор, вчена, доктор наук, медик і т.ін. — зробити те, що зробила С. Павличко? Треба самопожертви на користь справи і жертви за рахунок родини, сім'ї. Треба наполегливості, і знову ж пожертвувати всім задля справи. Чи під силу це Українці, коли вона мусить варити (з нічого) обіди, сніданки, вечері, доглядати дітей (а часу бракує), винаходити кошти для утримання сім'ї. Бо чоловіки перевелися. Голубці, вареники, борщі й т.ін. займає багато часу. А наша Українка мусить той час знайти, навіть коли вона професор чи політик. Отож, самі зробіть висновок про жінку в Україні й поза Україною.

Маю колежанку, яка вже понад 10 років у Канаді. Переписуємося. Вона телефонує. Пенсіонерка. Там може піти до клубу за інтересами, вистачає їй коштів поїхати куди хоче, відпочити. У нас нема куди піти звичайному пенсіонерові — не депутатіві або колишньому працівникові відповідних органів, нема грошей та і клубів. За пенсію в 60 гривень місячно (12 доларів — *Ред.*) треба вижити. Може думає: ліниві. Не ліниві, а не можуть!

Ірина Яцун, Львів

ЛИПЕНЬ

В Україні ростуть два сорти липи — широколиста і дрібнолиста. Перша починає цвісти в середині червня, а в південнослов'янських країнах іще раніше. Від того шостий місяць у сербів і хорватів має назву «липень», у словенців — «липан». Відтак дехто вважає, що назва в нашій мові походить від дрібнолистої липи, цвітіння якої в основному збігається з початком місяця. Це дерево у нас було вельми популярним. Крім цвіту, цінувалася деревина. З неї виготовляли музичні інструменти, різьбили статуетки, іконостаси, дитячі іграшки. Вправні бондарі робили

спеціальні діжечки зі стовбурів дерева, у них тримали мед, який називали «липцем».

Були у вжитку й народні назви. Давні календарі подають регіональне білень — від пори, коли найкраще вибілювалося полотно; грозовик і дощовик — від періоду активних гроз і злив. Крім того, липень ще називають полуднем літа. Так воно і є: день Кузьми й Дем'яна вважається маківкою найтеплішої пори року. З цього приводу найвідоміше прислів'я мовить: «Кузьма і Дем'ян згубили жупан» — себто настає найгарячіша пора року.

KOPOTKO ✧ BRIEFLY

- **Pope Benedict XVI** has eliminated “limbo”—the in-between state of unbaptized dead babies as a tenet of the Catholic faith.
- Голос Америки скорочує українські радіопрограми. Народний депутат України **Левко Лук’яненко** (Блок Юлії Тимошенко) вважає „абсолютно несвоєчасним” намір скоротити на 30 хвилин радіомовлення Голосу Америки українською мовою. „В Україні нині необхідно було б проводити роз’яснювальну роботу про велике демократичне значення НАТО. Саме у радіопрограмах Голосу Америки можна почути про структуру НАТО, про її миролюбні настрої і політику.
- There is a growing trend to women living alone. In America 51% of all women are living without a spouse.
- A century after its birth in Kansas, USA, Pentecostalism is the fastest growing branch of Christianity. With about a half billion adherents it is the second largest group after the Catholics who number about one billion.
- Theology, as a university subject, is now recognized in Ukraine. The Ukrainian Catholic University in Lviv has been granted a licence to prepare bachelor students in theology. It took 12 years to obtain government approval.
- Лідери 14 міжнародних організацій просять Президента **Віктора Ющенка** відкликати нагороду Ярослава Мудрого радникові Генеральної прокуратури України **Михайлу Потєбеньку**. Обвинувачують за відповідальність у трагічній загибелі **Георгія Гонгадзе**. Надані нагороди недостойним особам негативно впливають на імідж України. В грудні колишній Прем’єр Канади **Брасн Малруні** одержав орден Ярослава Мудрого за роль в визнанні української незалежності.
- Led by Senator **Vivienne Poy**, following on February as Black History Month, May has been declared Asia awareness month in Canada with the participation of many Canadian institutions including the media. With over one hundred years of contributing, including putting Canada on the map as an agricultural powerhouse and leading in such sectors as politics, mining and the arts, the Ukrainian community has yet to put forward a bold idea, such as this one, recognizing our contributions to Canada.
- Знаменитий боксер, нині один із лідерів опозиції у Київській **Віталій Кличко** хоче, щоби в опозиції були ті, для кого головне — не сьогохвилинні політичні дивіденди, а принципи. Він відзначив, що ніколи не думав, що «бути депутатом так вигідно». «Можна, наприклад, за один день стати мільйонером, якщо «правильно» натискати кнопку в сесійному залі! І це буде доти, доки «купуватимуться» депутати, судді, доки буде кум, братерство по бізнесу або за тими проектами, за які ратує міська влада. Я дуже хотів би, щоби ці принципи були змінені якнайскоріше — наша фракція, в усякому разі, відстоює інші принципи...». — *unian.net/ukr/news*
- **Yulia Tymoshenko**, Leader of Ukraine’s opposition in parliament, and named the world’s third most powerful woman by Forbes magazine, has the Kremlin quivering. “Our leaders have been too mentally dependent on Russia,” she said. “We have behaved like vassals from day one of our independence. I want friendly relations with Russia but they must be to our mutual benefit.”
- **2007 Yale World Fellow Andriy Shevchenko**, 30, Ukraine’s Chairman of the Free Speech Committee in parliament, has been selected among 18 highly accomplished men and women from diverse fields and countries for a four-month leadership program at Yale. A seasoned television journalist, he helped establish the first 24-hour television station and became the “face” of the 2004 Orange Revolution for television viewers. The Program conducts a worldwide competition each year. This year’s Fellows include a news broadcaster from China, a policy adviser to Russia’s President, the Chief Operating Officer of the BBC’s New Media unit.
- The Ukrainian Canadian Congress Parliamentary Internship Program is operational again after a 10-year hiatus. It places youth from across Canada in offices of Members of Parliament in Ottawa for three months. The aim: to allow Ukrainian Canadians to gain knowledge and experience on the inside of the federal political system. Those selected were:
  - **Roman Dzioba** (Ottawa), a graduate student at the Norman Paterson School of International Affairs at Carleton University. Roman is working in the office of Peggy Nash (Parkdale-High Park);
  - **Oriana Masiuk** (Edmonton), a graduate student at Carleton University’s Institute of European and Russian Studies. Oriana will be assisting in the office of Borys Wrzesniewskyj (Etobicoke Centre); and
  - **Oksana Zhovtulya** (Montreal), a law student at the Université de Montréal. Oksana is working at the offices of MPs Peter Goldring (Edmonton East) and Leon Benoit (Vegreville-Wainwright).
- The children of a Lithuanian woman sent to a Soviet labour camp 50 years ago are suing Russia for US \$542,500 in compensation. “We are suing Russia, as the Soviet Union’s successor, for illegal repressions against our mother, **Ona Puskunigiene**, striving to restore the historical truth and her good name,” Puskunigyte-Lipeikiene told Reuters.

Наша ДУХОВНІСТЬ

Spirituality

NASHA DOROHA

interviews Bishop David Motiuk

ND: *What are some of the challenges facing the Ukrainian Catholic Church in Canada?*

Bishop Motiuk: Canada, in one sense, is very much once again mission territory when it comes to matters of faith. The Ukrainian Catholic Church in Canada, which can be likened to a sleeping giant, is called to awaken from its slumber to this ecclesial reality, responding first to its own flock, and then reach out to the one million plus Canadians who proudly profess their Ukrainian heritage, building up and renewing their faith. And then, reaching even further, beyond its traditional understanding, opening the treasures of our Eastern Christian patrimony to the millions in Canada of the un-churched and weak in faith.

In other words, our Ukrainian Catholic Church in Canada is called to a new awakening and to take its place among others in seeking the kingdom of God, radiating faith, hope and charity, acting like leaven for the sanctification of the world.

ND: *What might be some of your priorities as you take on the demanding task of leading the Edmonton Eparchy?*

Bishop Motiuk: As I begin my new ministry as Bishop of Edmonton, I call to mind the Great Jubilee of the Year 2000, when at the conclusion of the celebrations Pope John Paul II gifted the Church with an apostolic letter entitled “Novo millennio ineunte” — “At the Beginning of the New Millennium.” This letter relaunched the Church into the future, into the third millennium.

The letter, in one sense, is a pastoral program, a guide for the Church’s journey ahead, a navigational chart for “putting into the deep.” This program—which is not new in and of itself for it is the very mission of the Church from the Christ—outlines certain pastoral priorities, which I believe coincide with those of the Ukrainian Catholic Church in Canada, including the Eparchy of Edmonton. They are: starting afresh from Christ, practise forgiveness, celebrate the Eucharist, live a just life, help the poor, be a family Church, share faith, join a small Christian community, know your faith.

So, it is not a matter of reinventing a new program. The program already exists. It is the call of the Gospel. What is new is that it must be translated into pastoral initiatives adapted to our day and age. This is the challenge that lies ahead.

“It will be of great benefit for the UCWLC to work with bishops to study ways of better preparing women for ministry.”

ND: *What message might you offer the UCWLC Congress and to our readers across Canada?*

Bishop Motiuk: With the Second Vatican Council, which took place from 1962-1965 in Rome, a notable shift has taken place—a different understanding of women. This newer understanding is based upon the Council's teaching that the Church is the people of God. We are a holy people incorporated into the body of Christ through baptism. As such we share in Christ's threefold mission to teach, to sanctify and to shepherd. Thus, women are acknowledged ever more as equal in dignity to men. As such, women have a greater role to play in the mission and life of the Church.

Such ministries include: proclaiming the Gospel especially where lay women can effectively do so, promote the building up of the Church through marriage and family life, religious and school teacher, catechist, director of religious education, professor of theology, Eucharistic minister, parish pastoral council member, parish visitor of the sick, liturgical minister, marriage tribunal official, chancery staff, finance officer, consultant, vocation team member, marriage program facilitator, etc.

Yet, a practical challenge presents itself in women having a more active role in the mission of the Church—adequate preparation and formation. Up to now, most resources for preparation of persons involved in Church ministry have been allocated for future priests and men and women religious. Little resources have been allocated for the preparation and formation of lay persons. It will be of great benefit for the UCWLC to work with bishops to study ways of better preparing women for ministry.

ND: *What is your favourite quote or motto? Can you tell us why?*

Bishop Motiuk: Saint Paul writes these words to young Timothy: "Let no one look down on you because of your youth, but be a continuing example of love, faith, purity to believers" (1 Tim 4:9-15).

The Church in Saint Paul's time was experiencing growing pains over liturgy, social outreach, finances, the Christian's role in society, the role of women in the Church, and so on—not unlike the challenges facing the Church today. Paul believed that the time had come for the older churches to organize themselves better; otherwise, they would drift apart in division and disagreement.

For help in this difficult task, Paul turns to his trusted companion Timothy, a pastor serving the Church at Ephesus, a struggling faith-secular community. Timothy, was a young man, reserved and timid, who had chronic stomach troubles, and was half-Jewish, half-Gentile—a seemingly unlikely candidate. Yet, Paul is convinced that he's the right man for the job. And he's right!

Some five years ago, when I began my episcopal ministry at the age of forty, I was then the youngest Catholic bishop in the world. Saint Paul's words to Timothy brought me comfort and encouragement, and young Timothy continues to serve as a personal model of strength.

Whether we're young or old, male or female, can sing, teach and dance, or not, God has given each of us gifts to do our part in furthering the mission of the Church, that is, to bring the good news of salvation to all people. Our challenge is to discover these gifts in our selves and in each other, and then use them to give glory to God!

**Двадцять другий Конгрес
Ліги Українських Католицьких
Жінок Канади**

відбудеться в приміщенні

**Голідей Інн Селект
Торонто, Онтаріо**

з 28 червня до 1 липня 2007 року

За додатковою інформацією просимо
звертатися до Голови вашого Відділу.

The **Twenty-Second Congress
of the Ukrainian Catholic
Women's League of Canada**

will be held at

**Holiday Inn Select
Toronto, Ontario
June 28 – July 1, 2007**

For further information, please
contact your Branch President.

Блаженства Господні

о. Михайло Ковальчик

Не один раз прийшло мені і вам на думку, що саме творить нас наслідниками Ісуса Христа! У святих Євангеліях стільки цікавих місць, що для людей доброї волі вистачає віками роздумувати про Боже царство та способи досягнення вічного життя.

У 1977 році з групою наших паломників я вийшов на гору Блаженств в Ізраїлі, де знаходиться церква, присвячена Господнім блаженствам. Тоді я ще був молоденьким священиком, і у своїй задумі я хотів себе знайти між Ісусом Христом та його апостолами, що змучені піднесли до верху пустинної гори та вслухались у науку про блаженства.

Питання, що торкають глибини кожної молоді людини, щоб сповнити свій життєвий шлях з якимось особливим досягненням — це доказ успіху на пройденому шляху життя. Те, що світ видигає як сповнення мрій, бажань, ідеалів та самого людського вдоволення, знаходить місце саме у короткому описі Христових блаженств. Христові блаженства — це спосіб розуміння нашого щастя та наших земних сподівань.

І так, стоячи на цій горі, де гострі проміння сонця вдаряли у очі, я відчув, що християнині жити у світі означає змінити свій погляд на світ. Бути християнином сьогодні — це мати відвагу думати з Христом, а не зі світом!

Слідкуючи слово за словом взятих з Мт. 5,3-12, я відчув, що бути християнином — це мати відвагу і рішення бачити світ очима нашого Спасителя.

Не зарозумілі, що себе ставлять понад усе і усіх, стануть спадкоємцями Божого царства. Не ті, що з замкненими очима втішаються усім надбаним, а ті, що в журбі і терпіннях непохитно, часто засмучені, проводять своє життя на славу Божу і ширять Боже царство на землі! Скільки разів світ видигає гордих та жорстоких, а забуває про лагідних та смиренних. Як часто людина шукає правди на землі, однак її знайти не може, так як і голодний, що не знаходить співчуття від других людей. Скільки разів людина ховається під різними законами, щоб тільки не бути милостивою до ближнього. Скільки разів ті, що затемнені заздрістю, ненавистю, стають героями не лише фільмів, але й наших денних стремлінь, вбиваючи у нас і у суспільстві ту Богом нам дану чистоту совісті і душі.

Скільки разів ті, що навіть у наших церквах та наших громадах з доброї і невимушеної волі дбають про мир спільноти, знаходять нерозуміння других, що вперто переконані, що мирне співжиття та зрозуміння є шкідливим елементом суспільства. Чи ми свідомі того, що навіть у наші дні сказати правду може нанести людині багато шкоди та кривди, але ж Ісус Христос вимагав від нас правди. Скільки разів з наших рядів громади, церкви і організацій робились дивні інтерпретації про правду і слова Шевченка, мовляв

“правдою торгують”, є болочою дійсністю не лише у інших народів, але також у нашому народі.

Аж стає страшно подумати, скільки разів ганьбить громада тих, що стараються щось зробити, щоб громада не завмерла, а на них наговорюють обман, щоб виправдити свою нікчемність та свою лівність творити добро.

Глянувши на оточуючу пустиню з гори Блаженств, я сходив вниз із затьмареним лицем, що у пошуках добра не можна себе ховати від світу, а треба мати відвагу протидіяти силам, що нищать і пустошать дорогу до Божого царства.

Поглянувши назад, я глибоко вірю, що тих, хто зумів протистояти світові та його ідеалам, сьогодні не менше, як за Ісуса Христа. А ясне воно нам усім, що Боже царство здобувається силою, а ця сила впливає з Блаженств, що їх подав нам сам Спаситель.

У цій боротьбі за цінності блаженств мусять стояти батьки і матері, самозрозуміло монашество і духовенство; конечно мусить також творитись нова сила розуміння у новому поколінні, що буде мати відвагу протистояти людській слабості і дивитись у далечінь, де нагорода вічного життя є нам записана на небесах!

Пам'ятаймо, що у праці для громади є **ті** сильні духом Божим, що навіть у своїх помилках стараються творити добро на славу Божу, а **не ті**, що йдучи з світом, готові прийняти ідеали, що противляться Богові.

о. Михайло Ковальчик, Духовний
дорадник ЛУКЖК Едмонтонської
Епархії, шанує і підтримує працю Ліги.

When Someone Is Hurt by the Church

By Lorene Hanley Duquin

You probably know people who have been hurt by someone or something in the Catholic Church. Maybe they stopped going to Mass or switched to another faith. Maybe they remained Catholic but still struggle with anger, resentment, or feelings of betrayal. Maybe it happened to you!

Some hurts stem from misunderstandings or personality conflicts.

A new parishioner can't break into a tight-knit parish clique. A volunteer feels unappreciated. A person takes to heart a comment intended as a joke. Someone feels rejected because a priest doesn't have time to talk. Others feel hurt because they don't get the kind of help from the Church that they want or need.

Rules and restrictions sometimes cause pain.

A priest refuses to baptize a baby because the parents don't go to Mass. A pastoral associate won't issue a letter of recommendation for someone to be a godparent. There is a dispute over music at a wedding or a funeral. An annulment is granted ... or refused.

Change creates conflict.

Disagreements erupt after a new pastor is assigned. Someone's idea is rejected. A parish church or school is closed. Someone bitterly opposes a parish fund-raising campaign. Objections arise over plans for remodelling the sanctuary. People are disappointed when things don't turn out the way they expected.

Tiredness, stress, or illness causes impatience, poor judgment, and altered behaviour.

A priest, who was up all night with a dying parishioner, overreacts to a simple question or complaint. A religious sister with diabetes suffers from unpredictable mood swings. A church employee, who is struggling with a family crisis, breaks a promise.

Some situations move beyond human weakness into the realm of sin.

Whenever someone in the Church puts power, pride, or selfish interests ahead of the needs or welfare of others, people suffer. Cases of physical, sexual, or emotional abuse in the Church are the most insidious examples.

How could these things happen?

Hurts happen because the Church is made up of human beings. We

may hold the Church to a higher ideal, but the reality is that people in the Church make mistakes.

Jesus struggled with his apostles, who misunderstood him, denied him, betrayed him, fell asleep when he asked them to pray, and fled when he was arrested. Arguments arose among early Christians over

religious beliefs and practices. Throughout history, many holy people have suffered because of someone or something in the Church.

The fact that the Catholic Church has survived two thousand years in spite of human weakness is an indication that the Holy Spirit has kept it alive and growing.

In March 2000, Pope John Paul II publicly apologized for past and present sins committed by Catholics in the name of the Church. Many bishops have asked forgiveness for human failings in their own dioceses. As Catholics, we know that it is important to recognize hurts, apologize, make amends, and move forward. But it's not always as easy as it sounds. ➤

What to do when

- Encourage the person to talk about the hurt and anger. Talking "opens" the wound and allows the emotional energy to dissipate. Good listeners—a friend, relative, priest, or someone in the parish—can help the person work through the pain.
- Help the individual separate his or her anger toward the Church person from the divine side of the Church that is a constant source of holiness.
- Put the problem in perspective. Is it a mistake or a misunderstanding? Can the situation be clarified by going back to the source? Is it necessary to go to the next level of authority

The healing power of forgiveness

Jesus tells us to forgive. He assures us that if we forgive, we will be forgiven. He showed us how to forgive by praying, "Father, forgive them; for they know not what they do" (Luke 23:34). When we forgive, we make a decision to let go of the hurt. It doesn't matter whether we're right or wrong. It doesn't matter whether the person wants or deserves our forgiveness.

We forgive because it frees us from anger, resentment, frustration, and thoughts of revenge. It restores spiritual, mental, and emotional wholeness. Without forgiveness, bitterness takes control of our lives. It hardens our hearts. It affects our prayer life, our relationships, our thought processes, and even our health. Forgiveness is good for us, but it's not always easy and can take time. It requires prayer, persistence, and patience.

- Begin by asking God for the generosity to forgive as he forgives.
- Write about it. Then burn the paper and let the smoke become a symbol of giving it to God.
- Reflect on Jesus' words from the Sermon on the Mount: "Love your enemies and pray for those who persecute you" (Matthew 5:44).
- Talk to a priest or go to confession and say, "I've been angry and hurt for a long time and I want to let go of this."
- Pray for the Church and for the person who caused the hurt.
- Ask God's forgiveness for the ways you've hurt others.
- If anger resurfaces, remind yourself that you have already made the decision to forgive. Ask God's help to keep from slipping back into bitterness or resentment.

Our Sunday Visitor
© 2002 Our Sunday Visitor
Publishing Division

МОБІЗМИ

Колись ходили на екскурсії в музей, тепер — на базар.

Хто топчеться на місці, займається фізкультурою?

Якби кожен знав своє місце, на вулицях не було б так людно.

Нарешті село зрівнялося з містом: і там, і там не одержують зарплати.

Ніщо не обходиться так дорого чоловікові, як жіночі сльози.

Можна зрозуміти жінку, але кому це потрібно?

*Василь Момотюк з книжки
«Подих Життя», Дзвін, ч. 7, 2003,
часопис національної
Спілки письменників України*

**Deadline for Summer
issue submissions**

•• НАША ДОРОГА ••
31.VII.2007

**Річенець дописів на
весняний номер**

someone is hurt

such as the pastor or the bishop?

- Try to resolve the problem. What does this person need? An apology? A compromise? A truce? In cases involving abuse, it is imperative that the situation be reported and investigated. Professional counseling may be required.
- Encourage the person to stay connected to the spiritual nourishment the Church provides in the Mass and the Sacraments. Advise the person: "Find a new parish if necessary, but please don't leave the Church."
- Help the person understand the importance of forgiveness.

Friends vs Ukrainian Friends

FRIENDS: Never ask for food.

UKRAINIAN FRIENDS: **Always bring the food.**

FRIENDS: Will say "hello".

UKRAINIAN FRIENDS: **Will give you a big hug and a kiss.**

FRIENDS: Call your parents Mr. and Mrs.

UKRAINIAN FRIENDS: **Call your parents chocha and vujko**

FRIENDS: Have never seen you cry.

UKRAINIAN FRIENDS: **Cry with you.**

FRIENDS: Will eat at your dinner table and leave.

UKRAINIAN FRIENDS: **Will spend hours there, talking, laughing and just being together.**

FRIENDS: know a few things about you.

UKRAINIAN FRIENDS: **Could write a book with direct quotes from you.**

FRIENDS: Will leave you behind if that's what the crowd is doing.

UKRAINIAN FRIENDS: **Will kick the whole crowds' ass that left you.**

FRIENDS: Would knock on your door.

UKRAINIAN FRIENDS: **Walk right in and say, "I'm home!"**

FRIENDS: Are for a while.

UKRAINIAN FRIENDS: **Are for life.**

Do you know who coined the term 'Orange Revolution'? Read on.

From a Website to an Alliance of Activists

By *Anatoly Bondarenko*, Special to NASHA DOROHA

Alliance Maidan is an association of individuals and civic organizations working towards the development of the civic society in Ukraine. Its main principle: the government is responsible to the people; the people control the government.

Maidan was born in December 2000 as a reaction to government's efforts to block information and to spread misinformation about the civil protests by Ukraine's citizens in the disappearance of the journalist Georgiy Gongadze.

The website Maidan was set up by Gongadze's friends, programmers and activists determined to get at the truth about his killers. It was widely viewed that his beheading was sanctioned by President Leonid Kuchma based on his recorded statements. The protests to the President, "Ukraine without Kuchma", were held in Kyiv's city square, Maidan, the name of the now well known website.

The website consistently tops web-ratings in Ukraine in the Politics category. Its communications, coordination and self-organization skills and technology evolved during the "Ukraine without Kuchma" protests became indispensable during the Orange Revolution in 2004. The ability to set up internet communications quickly with links to key global media outlets made the Orange Revolution known worldwide. Indeed, the name "Orange Revolution" and its

slogan *Razom nas bahato*—together we are many—originated on the Maidan site.

There is more to Maidan than broadcasting. Since 2001 it supports political prisoners, providing free legal defence and fundraising for their families. In 2002 Maidan intervened to prevent the rewriting of history handbooks in favour of Russian state ideology. In 2006 its activists started an ongoing public campaign for guaranteed dubbing of movies in the Ukrainian language. It introduced the concept of civic journalism in Ukraine with hundreds of volunteer news reporters actively participating in the events they inform about.

In 2005 "Alliance Maidan" was legally registered. It operates in 18 regions of Ukraine and is expanding. "Our movement is non-partisan and non-ideological. We work for a government model where the power does not only belong to the people according to the Constitution but where the people can exercise the power directly," says an insider.

The same year Maidan started the campaign to declassify the secret documents of high-ranking

officials and succeeded in declassifying some government acts that included exposing corruption activities. At the end of 2006 the civic lobbying campaign for a non-partisan candidate for the vacant position of the Human Rights Commissioner was launched as well as other civic society strengthening initiatives. (Maidan lost to a Prime Minister Yanukovich appointee, an appointment that figures, among others, in the President's call for a pre-term election. — *Ed.*)

Overall, Maidan's main thrust is the protection of constitutional rights and freedoms in Ukraine through, among others, equal access to the justice system, participation of citizens in government, freedom of peaceful gatherings, information, speech, the press and election. And the right to a safe environment, to education and to health care. These are the human rights Canadians, and citizens of other western democracies, take for granted or demand from their governments. Maidan activists are working for the same rights for Ukrainians.

Maidan operations are funded mostly through donations from activists and volunteers. Those wishing to make a contribution may contact the Administration at admin@maidan.org.ua. For further information please visit <http://maidan.org.ua>.

Anatoly Bondarenko is an active volunteer of Alliance Maidan

Did you buy a gift subscription or two of NASHA DOROHA for your favourite people? For their birthday or anniversary? Please see page 24.

ПОВІДОМЛЕННЯ СОНЯШНИКА: чарівні зразки миру і надії

Джорджіана Мур, переклад Маркіян Ковалюк

Колись земля була навіть більш чудова, ніж тепер. Вода була чиста й глибока, віддзеркалюючи в собі життєдайне сонце, яке живило всіх істот під своїми хвилями.

Земля була зелена з різноманітними деревами й рослинами. Вони живили й охороняли птахів, звірят і все людство. Вночі повітря було таке прозоре, що сяйво зірок сяяло майже так, як місяць.

Люди на землі жили близько з природою. Вони розуміли і поважали її, і ніколи не брали більше від неї, ніж була потреба. Люди жили в мирі, тому в них був добробут. Вони почали будувати держави довколо світу відносно клімату природи.

Але одного дня сталося нещастя. Дивовижний дух захланності охопив серця людські. Люди почали задрити один одному і не були задоволені з того добробуту, що вони вже мали. Держави хотіли що раз більше всього — більше землі, більше води, більше природних багатств. Вони видобували цінні мінерали із землі, щоби будувати шалені зброї для охорони своїх держав від захланніших держав. Вони вбивали один одного. Вони занечищували повітря і воду отрутами. Природа почала гинути. Це називалася війна. Війна мерзотна. Вона нищить любов, надію і мир.

Але одного дня сталося щось чарівне. Птахи, повітря,

звірина землі та істоти у водах прийшли до порозуміння: якщо б вони мали надалі існувати, щось треба було зробити, щоби стримати ці війни. Тільки через мир міг їхній світ проіснувати.

«Ми не можемо говорити людською мовою» — вони відказали, «а людство вже не потрафить порозуміти нашу. Ми мусимо знайти між нами взірєць миру і надії — щось таке яскраве, що кожний, хто бачитиме те, зупиниться і пригадає, що мати мир і ділитися — це чудова річ».

«Я є те, що ви потребуєте» — відізвався золотий соняшник. «Я є високий і яскравий. Мої листя служать їжею для звірят, мої жовті пелюстки можуть перемінити звичайну тканину на золоту, мої зернятка численні й служать поживою для всіх живих істот. Все-таки зерна, які я скидаю на землю, закорінюються і зможуть постійно виростати. Я зможу бути вашим взірцем миру й надії».

Вся природа раділа і було вирішено, щоби кожний із птахів взяв по зерняткові та, перелітаючи через кожну країну, садив зерно у землю як дарунок. Зерна закорінювалися і росли, і соняшники розмножувалися. Там, де соняшники росли, зда-

валося, що є якийсь особливий золотий відблиск у повітрі. Людство не могло знехтувати такого чарівного виду.

Незабаром вони почали розуміти вказівки соняшника, тому вони рішили знищити всі жорстокі зброї і призвести до кінця захланність і страх перед війною. Вони вибрали соняшник як взірєць миру, надії і нового життя для цілого світу, щоби світ це визнав і зрозумів. Відслужено урочистість, посадивши ціле поле соняшників. Митці малювали картини соняшників, письменники писали про них і закликали народи світу, щоби садили ще більше соняшникового зерна на взірєць пам'яті.

Вся природа раділа знову, коли золоті соняшники стояли стрімко зі своїми обличчями, зверненими на схід до сходу сонця, і йшли за сонцем, аж поки воно не зайшло на заході.

Вони давали свою доброту світові, щоби кожний, хто бачитиме соняшник, знав, що золоте світло миру і надії — це прекрасна річ.

Тому святкуймо, розкидаючи зерна соняшників, саджаючи соняшники. Соняшники замість лютчої зброї на землі запевнять мир і надію для майбутніх поколінь.

Від крайової голови

From the National President

Олена Гедз ✧ *Olena Gedz*

Дорогі Посестри,

Широ дякую за підтримку, яку Ви виявили мені під час моєї каденції. Особисто, цей час був для мене нагороджуючим. Я мала нагоду брати участь у численних різних святкуваннях та познайомитись з багатьма членками ЛУКЖК та представниками інших організацій по всій Канаді.

Дивлячись два роки назад, коли мене попросили прийняти цей пост, пам'ятаю, що радилась з родиною та друзями, шукаючи їхньої думки та поради, щоб дійти до якогось рішення. Довго я застановлялась, поки прийняла цей пост, бо знала, що нашу Організацію чекають трудні завдання і то багато їх. Хоч уточнити проблеми та завдання відносно легко, знайти розв'язки набагато трудніше. Ціль нашої організації ми точно знали від самого її заснування. Світ довкруги нас міняється, і тепер багато з нас застановляються над нашою ціллю, нашою доцільністю та над чим зосереджуватися.

Я була впевнена, що за такий короткий час не буде можливо виконати всі завдання. Тому вирішила прийняти цю посаду з усвідомленням того, що потрібно зосередитися на одному проекті, над яким ми могли б працювати усі разом.

Щоб відзначити 60-ліття ЛУКЖК, було вирішено закупити маммографічну машину, як допомогу жінкам Львова в Україні. Сьогодні я дуже горда нашим досягненням, а ще більше тим, що ми це завершили спільно. Ми співпрацювали разом, і наш „Проект Доброго Діла” тепер став дійсністю. Маммографічна машина вже міститься в Поліклініці № 4 у Львові і буде під наглядом лікарні ім. Шептицького і Карітас Україна. Офіційне відкриття і посвячення відбулося 7 травня 2007 р. і я рада і горда, що могла брати особисту участь і передати привіт і побажання від нашого членства.

З моєї точки зору, сам процес був таким же важливим, як і сам результат. Я вірила, що коли будемо співпрацювати разом, не тільки задля результату, але ще важніше задля самого процесу, то

Dear UCWLC Members,

Thank you very much for the support you have shown me during my tenure. Personally, this has been a very rewarding time. I have had the opportunity to take part in special occasion celebrations and to make the acquaintance of many UCWLC members and representatives of other organizations across Canada.

Looking back two years ago when I was first asked to accept this position, I remember speaking with family and friends and seeking their opinions and guidance in order to make my decision. I thought long and hard before accepting, as I knew our organization faced more than one challenge, in fact, many challenges. While it is relatively easy to identify the problems and challenges, it is much more difficult to find the solutions. We knew exactly what our purpose was when UCWLC was established. While the world has evolved around us, many often wonder what the purpose is now, what is our relevance, and what is our focus?

I knew that there was no possible way that all challenges could be addressed in so short a period of time. As a result, I set out to accept the position with the recognition that to be successful, my tenure should be focussed on one specific project that we could all work on together.

To celebrate the 60th Anniversary of UCWLC, we embarked on a journey to purchase a mammography machine to aid the women in Lviv, Ukraine. I sit here today being very proud of what we have accomplished not just because of what we have done, but the fact that we did it together. I am proud to say, that you have met the challenge. We have worked together and our GOOD DEED PROJECT is now a reality. The mammography machine has been installed at Polyclinic #4 in Lviv, Ukraine and will be under the supervision of the Sheptytsky Hospital and Caritas Ukraine. The dedication, blessing and ribbon cutting ceremony was held on May 7th, 2007 and I was proud to be present and relay the good wishes of our membership.

From my perspective, it was the journey that was as important as the end result. I believed that if we worked together to meet one challenge, not only for the result but more importantly for the journey, it

це буде крок до спільних цілей, поглядів та думок.

Я признаю, що часи змінилися. Завдання перед нами помінялися, але вони не менш доречні чи важні, як було понад 60 років тому назад. Ми сьогодні повинні бути краще підготовлені їх зустрічати, але чи так воно є? Ми не переконані у своїй доцільності, і над тим нам треба зосереджувати свою увагу. В результаті, нам важко залучати молодих жінок, навіть своїх власних доньок, внучок та невісток. Ми мусимо реально подивитися на стан молодих жінок і доказати їм, що наша Організація базована на християнській моралі, духовості та готова простягнути руки помочі будь де і коли потрібно. ЛУКЖК є членом світових організацій і не повинна вважатися виключно парохіяльною одиницею, котра лише обслуговує потреби парохії.

Якою дорогою нам далі піти? Це цікаве запитання. Чи далі знаходити силу у нашій членстві і старатися його збільшити? Чи продовжувати пошук цілі? Тепер час, щоб кожна з нас виявила почуття провідництва і організаційної відповідальності в поладженні важливих справ, зосереджуючись на цілях ЛУКЖК.

В час моєї каденції я пізнала багато нових друзів та відновила давні знайомства. Архiepархiальним і Epархiальним Головам щиро дякую за поміч і співпрацю. Мені важко знайти відповідні слова подяки і вдячності членам Крайової Управи. Я впевнена, що кожна з Вас старалася як найкраще, щоб ця каденція була успішною. Ваша моральна підтримка і посвята глибоко оцінена. Щиро дякую.

Пресвятій Божій Матері, Покровительці нашої Організації, я шлю молитви подяки за натхнення та провідництво. Молитви, більш за все, мені допомагали в кожний час.

Я надіюся далі співпрацювати разом з Вами для добра нашої Української Католицької Церкви, нашої країни Канади і нашої батьківщини України в час підготовки зустрічати майбутність. Гратуюлю всім за добре виконану працю.

“Тобі, Матері всего людства і націй,
ми з довір'ям доручаємо все людство,
та його надії і поборювання.
Хай не буде недостачі світла у правдивій мудрості.
Проводи його кроки на шляху до миру.
Уможливи всім зустрічати Христа, Дорогу, Правду
і життя.” — Папа Іван Павло II

З Богом
Олена Гедз

would be a small step in setting aside differing goals...differing views...differing thoughts.

I agree...times have changed. The challenges we must now face have changed...but they are no less relevant or important than they were over 60 years ago. We SHOULD be better positioned today to face them, but are we? We are uncertain of our relevance and on what we should focus our attention. As a result, we are finding it difficult to attract younger women, even our own daughters, granddaughters and daughters-in-law. We need to look realistically at the status of younger women and show them that the Organization is based on Christian morals, spirituality and offering a helping hand where and when needed. UCWLC is a member of worldwide organizations and should not be considered as only a parochial entity that caters solely to the needs of our parishes.

Where do we go from here? Well that is an interesting question. Do we continue to find strength in our numbers and strive to increase them? Do we continue to find purpose? Or do we fall backwards into the trap of focussing on our differences without respecting them. The time is now for each of us to demonstrate leadership and a true sense of organizational commitment in dealing with real, nontrivial issues while focusing on the aims and objectives of UCWLC.

During my two year term, I have made many new friends and renewed old acquaintances. To the Archeparchial and Eparchial Presidents, thank you for your help and co-operation. I find it difficult to find the words of thanks and appreciation to the members of the National Executive. I know that each and every one of you did your best to make this term a success. Your moral support, your dedication to our organizational needs and your prayers were appreciated. THANK YOU.

To The Most Holy Mother of God, the Protectress of our Organization, I offer my prayers of thanks for inspiration and guidance. Prayers, above all, have helped me during all times.

I look forward to continuing our work together for the good of our Ukrainian Catholic Church, our country Canada and our motherland Ukraine, as we prepare to meet the future. Congratulations to all for a job well done.

“To you, Mother of the human family and of nations,
we confidently entrust the whole of humanity,
with its hopes and fears.
Do not let it lack the light of true wisdom.
Guide its steps in the ways of peace.
Enable all to meet Christ, the Way and the Truth and the Life.” — Pope John Paul II

Z Bohom
Olena

Двадцять Другий Конгрес
Ліги Українських Католицьких Жінок Канади
„Віра в дії”

28 червня - 1 липня, 2007 р. Б. Торонто, Holiday Inn Select

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ

ЧЕТВЕР, 28 ЧЕРВНЯ, 2007 Р. Б.

12:00-5:00 пообіді **Реєстрація**

2:00-5:00 пообіді Передконгресові пленарні наради Крайової управи ЛУКЖК (Meighen Boardroom)

7:00 вечора Малебен (Trillium Ballroom)

7:45 вечора **УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ КОНГРЕСУ**

- Ведуча – Ширлі Лісовська, колишня голова Крайової управи, Почесна довічна членкиня ЛУКЖК – ПДЧ
- „О Канадо”, „О спомагай нас Діво Маріє”
  - Привіти – Голова Крайової управи ЛУКЖК, Митрополит Лаврентій, БУКК, СФУЖО, КУК, Сестри Службениці, представник міста Торонто
  - Промова до теми Конгресу – добродійка Ірена Галадза
  - Товариська зустріч

П'ЯТНИЦЯ, 29 ЧЕРВНЯ, 2007 Р. Б.

8:00 ранку **Божественна Літургія** (Trillium Ballroom)

9:00 ранку Сніданок та продовження реєстрації

10:00 ранку **ОФІЦІЙНЕ ВІДКРИТТЯ 22-ГО КРАЙОВОГО КОНГРЕСУ ЛУКЖК**

- Внесення прапорів ЛУКЖК та привітання Почесних Довічних Членок ЛУКЖК – ПДЧ
- Гімн ЛУКЖК
- Вшанування померлих членок ЛУКЖК – о. І. Барщик
- Представлення президії
- Вступне слово на відкриття Конгресу – Голова Крайової управи ЛУКЖК Олена Гедз
- Покликання секретарок
- Привітання:
  - Високопреосвященний Митрополит Лаврентій Гуцуляк
  - Преосвященний Владика Стефан Хміляр, Епарх Торонто та Східної Канади
  - отець Іван Барщик, духовний дорадник Крайової управи

10:45 ранку **ПЕРША СЕСІЯ**

- Ведуча – Мирослава Загребельна, заступниця Голови Крайової управи ЛУКЖК
- Звіт реєстраційної комісії
  - Прийняття програми Конгресу
  - Прийняття правильника Конгресу
  - Проголошення Конгресових комісій
  - Звіт верифікаційної комісії і прийняття протоколу 21-го Конгресу
  - Звіт Крайової управи – Олена Гедз, Голова
  - Запити і дискусії до звіту

12:00 Обід

- Вручення нагороди за найбільше приєднання членства – Оля Караїм, голова Епархіяльної управи Торонтонської Епархії

1:00 пообіді **ДРУГА СЕСІЯ**

- Ведуча – Марія Комарницька, ПДЧ
- Молитва
  - Привітання від Епархіяльних Голів
  - Звіт скарбника Крайової управи – Ярослава Шеремета
  - Звіт фінансового адміністратора журналу „Наша Дорога” – Петруся Дець
  - Запити і дискусія

Twenty-Second Congress
Ukrainian Catholic Women's League of Canada
“Faith in Action”

June 28 to July 1, 2007 Toronto, Holiday Inn Select

CONGRESS AGENDA

THURSDAY, JUNE 28, 2007

12.00-5.00 pm. **Registration**

2.00-5.00 pm. Pre-Congress Plenary Conference of UCWLC National Executive (Meighen Boardroom)

7.00 pm Moleben (Trillium Ballroom)

7.45 pm **CONGRESS OPENING CEREMONY**

- MC – Shirley Lisowski, Past President National Executive and UCWLC Honorary Life Member – HLM
- O Canada, O Spomahay Nas Divo Mariye
  - Greetings – UCWLC National President, Metropolitan Lawrence, UCBC, WFUWO, UCC, SSMI, Mayor David Miller
  - Address on Congress Theme
  - Reception

FRIDAY, JUNE 29, 2007

8.00 am **Divine Liturgy** (Trillium Ballroom)

9.00 am Breakfast and continuation of registration

10.00 am **OFFICIAL OPENING – 22ND UCWLC NATIONAL CONGRESS**

- Procession of UCWLC Flags and UCWLC Honorary Life Members – HLM
- UCWLC Hymn
- Remembrance for UCWLC deceased members – Fr. I. Barszczyk
- Introduction of Presidium
- Opening remarks – UCWLC National President – Olena Gedz
- Appointment of Secretaries
- Greetings:
  - Metropolitan Lawrence Huculak
  - Bishop Stephen Chmilar, Eparch of Toronto & Eastern Canada
  - Fr. Ivan Barszczyk, Spiritual Advisor National Executive

10.45 am **FIRST SESSION**

- Chairperson – Myroslava Zahrebelny – UCWLC National Executive Vice-President
- Report of Registration Committee
  - Adoption of Congress Agenda
  - Adoption of Rules of Order
  - Announcement of Congress Committees
  - Report of Verification Committee and Adoption of Minutes of XXI Congress
  - Report of National Executive – Olena Gedz, President
  - Questions and discussion of reports

12.00 pm Luncheon

1.00 pm **SECOND SESSION**

- Chairperson – Maria Komarnycky – HLM
- Prayer
  - Greetings and brief reports by Eparchial Presidents
  - Report of Treasurer of National Exec. – Yaroslava Sheremeta
  - Report of Financial Administrator of Nasha Doroha – Patrice Detz
  - Discussion / Questions

- Звіт контрольної комісії – Джені Річардсон
- Прийняття звітів і уділення абсолюторії уступаючій Крайовій Управі 2005-2007

3:00 пообіді Перерва

3:15 пообіді **ТРЕТЯ СЕСІЯ**

Ведуча – Глорія Ленюк, ПДЧ

- Молитва
- Представлення теми круглих столів – на тему гасла Конгресу „Віра в дії” – о. Тарас Дусановський
- Круглі столи / дискусія / підсумки
Ведучі – архиєпархіяльна та єпархіяльні голови

5:30 пообіді Спільне фото делегаток Конгресу

6:00 вечора Вечеря і товариська зустріч

СУБОТА, 30 ЧЕРВНЯ, 2007 Р. Б.

8:30 ранку Молитва (Trillium Ballroom)

9:00 ранку Сніданок

10:00 ранку **ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ**

Ведуча – Ширлі Лісовська, ПДЧ

- Журнал ЛУКЖК „Наша Дорога”
– Координатор Ірена Паттен
– Редактор Оксана Башук Гепбурн
- Представлення Статуту ЛУКЖК – Тамара Волошук, голова Статутного комітету, Крайова управа
- Надбудови ЛУКЖК – Мирослава Загребельна
- Організаційні справи – Марія Комарницька, ПДЧ
- Дискусії / Запити

12:00 Обід

- Представлення теми „Торгівля людьми” – Ірена Солтис

1:00-4:30 пообіді **П'ЯТА СЕСІЯ**

Ведуча – Стефанія Білий, ПДЧ

- Молитва (Trillium Ballroom)
- Презентація і прийняття резолюцій
- Звіт Номінаційного комітету, вибір нової Крайової управи
- Проголошення нової Крайової управи на 2007-2010 р.р. Б.
- Вручення Ікони та відзнаки уступаючій Голові – Ширлі Лісовська, ПДЧ
- Слово новообраної Голови Крайової управи ЛУКЖК
- Закриття 22-го Конгресу ЛУКЖК
- Гімн ЛУКЖК „О спомагай нас, Діво Маріє”

6:00 вечора **СВЯТКОВИЙ БЕНКЕТ**

Ведуча – Ірена Паттен, Координатор журналу ЛУКЖК „Наша Дорога”

- Процесія і урочистий вхід гостей головного столу
- Молитва – Преосвященний Владика Стефан Хмільяр, Єпарх Торонта та Східної Канади
- Вечеря
- Надання Почесного довічного членства – колишня голова Крайової управи, Олена Гедз
- Мистецька частина
- Святкова доповідь – Високопреосвященний Митрополит Лаврентій Гуцуляк
- Кінцева молитва

НЕДІЛЯ, 1 ЛИПНЯ, 2007 Р. Б.

9:00 ранку Автобуси відїжджають з готелю до церкви Успення Пресвятої Богородиці у Міссісага

9:30 ранку Єпископська Свята Літургія та інсталяція новообраної Крайової управи

11:00 ранку Сніданок

12:30 пообіді Автобуси відїжджають від церкви до готелю

1:00-2:30 пообіді Післяконгресові Пленарні наради (Meighen Boardroom)
Відїзд гостей

- Report of Auditing Review Committee – Jennie Richardson
- Acceptance of National Executive reports and vote of thanks to the National Executive 2005-2007

3.00 pm Coffee Break

3.15 pm **THIRD SESSION**

Chairperson – Gloria Leniuk, HLM

- Prayer
- Introduction and Presentation on Congress Theme – Fr. Terry Lozinsky
- Workshop / discussions on Congress Theme
Facilitators – Archebarchial and Eparchial Presidents

5.30 pm Congress Photo

6.00 pm Dinner and social

SATURDAY, JUNE 30, 2007

8.30 am Prayers (Trillium Ballroom)

9.00 am Breakfast

10.00 am **FOURTH SESSION**

Chairperson – Lena Sloboda – HLM

- UCWLC Journal “Nasha Doroha”
– Coordinator, Irena Patten
– Editor, Oksana Bashuk Hepburn
- Presentation of Constitution – Tamara Woloschuk, National Constitution Chair
- UCWLC Affiliates – Myroslava Zahrebelny
- Organizational Matters – Maria Komarnycky, HLM
- Discussion / Questions

12.00 pm Luncheon

- Presentation of Trophy for Membership Growth

1.00-4.30 pm **FIFTH SESSION**

Chairperson – Stephanie Bilyj – HLM

- Prayer (Trillium Ballroom)
- Presentation and Adoption of Resolutions
- Report of Nominating Committee and motion to accept proposed slate of officers
- Acclamation of National Executive for 2007-2010
- Presentation of Past-President Icon and Pin – Shirley Lisowski – HLM
- Acceptance speech – National President
- Closing of XXII Congress
- UCWLC Hymn “O Spomahay Nas Divo Mariye”

6.00 pm **CONGRESS BANQUET**

MC – Irena Patten – Nasha Doroha Coordinator

- Procession and welcome of Head Table Guests
• Prayer – Bishop Stephen Chmilar, Eparch of Toronto & Eastern Canada
- Dinner
- Awarding of Honorary Life Membership
Presenter – Past National President – Olena Gedz
- Guest Speaker – Metropolitan Lawrence Huculak
- Entertainment
- Closing prayer

SUNDAY, JULY 1, 2007

9.00 am Bus leaves hotel to church

9.30 am Pontifical Divine Liturgy and Installation of newly elected National Executive

11.00 am Brunch

12.30 am Bus leaves church to hotel

1.00-2.30 pm Post-Congress Plenary Conference (Meighen Boardroom)
Transition – Past and Newly elected National Executive and Controlling Committees

COMMENTS FROM UCWLC MEMBERS AT THE HOLY EUCHARIST UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH, EDMONTON

Sophie (Puchalik) Rasko

I joined the parish in 1951 after getting a B.Sc. in Home Economics from the University of Alberta. It was a relatively new parish with basement facilities only. Fundraising was a priority. We held teas, bake sales and we had a food and beverage booth during Klondike Days Exhibition. Everyone was involved selling pyrohy, holubtsi, sausage and french fries. Ours was a popular booth.

Rose (Skoropad) Hlewka

This is the best organization I could ever have joined. I've met a lot of wonderful people since joining in 1955 and I've learned a lot about the purpose of our League. UCWLC makes me feel closer to God. I'm not ready to retire in this life as yet, and I thank the Lord for my good health as I continue to do my Christian duty.

Anne (Andrusiw) Wychopen

I was raised on a farm and have fond memories of attending Gullion School with my brother and sisters, where during the winter months we went by caboose, driven by a team of horses. I joined the UCWLC in 1971 and have been volunteering in the kitchen, Heritage Days and at the General Hospital where the elderly are brought for mass once a month. Outside our community, I volunteer with retired and semi-retired for I am also a member of Club 55 at the Newton Senior's Centre.

Edmonton Eparchy

ST. NICHOLAS UCWLC CELEBRATES 40 YEARS

The UCWLC Branch celebrated its 40th anniversary with a Divine Liturgy, followed by a tea last October.

Keynote speaker **Shirley Rudnitski** outlined the history, which

Under the spiritual guidance of Fr. Anthony Pawliuk, **Fr. Rick Zubek, Fr. John Kratko, Very Rev. Fr. Nicholas Diadio, Fr. Peter Bresdan, Fr. Mark Bayrock, Fr. Paul Lysak** and now **Fr. Myron Pyszcz**, they held spiritual talks, Scripture reading and explanations and retreats.

"From a cultural prospective, we had the 'Mother Lode', because what Martha Stewart is to Homemaking—

**Caption Members of St. Nicholas UCWLC with Fr. Myron
Photo — Marco Levytsky**

started with a 12-woman ladies club from the newly formed parish. **Father Anthony Pawliuk** was the Spiritual Advisor.

The first executive comprised President, **Mary Boon**; Vice President, **Emily Palamarek**; Secretary, **Anne Fedyna**; Treasurer, **Mary Matishak**; and Fifth Member, **Marienne Fedechko**.

By September 1966 membership had grown to 38 and the following month joined the UCWLC. The new Secretary: **Kay Gordey, Olga Zeniuk** — Treasurer.

"With increased membership monthly meetings were held, committees were formed and additional parochial activities commenced. All had a common aim—the preservation of our Ukrainian-rite Catholic religion, culture and tradition," she said.

Eva Tomiuk is to Ukrainian Culture. This was confirmed when she was presented with a Hetman award for her cultural endeavours.

"Her programs included embroidery, *pysanka* writing, *babka, paska* and *korovay* baking, workshops in ceramics, weaving. Cookery and baking demonstrations of traditional Easter and Christmas food preparation were popular."

The Branch also helped organize and support other Parish organizations: Daughters of the Blessed Virgin Mary Sodality, Ukrainian Catholic Youth, Bozhi Dity, the Youth Choir First Communion Classes, Ukrainian language classes which were first organized in 1966, and Ukrainian dancing classes organized in 1970. Over the years the Branch undertook numerous fundraising activities.

Today there are 46 members. The current executive consists of: Past President, **Lillian Panylyk**; President, **Barbra Olynyk**; Vice President, **Joyce Chrunik-Rudiak**; Secretary, **Shirley Cherwak**; Treasurer, Shirley Rudnitski and **Emmeline Hlushak**.

“We should take great pride in our accomplishments of 40 years and share this pride with our members who are no longer with us and with our parishioners at large who have assisted us over the years,” Rudnitski said.

Evelyn Eveneshen brought greetings from the Eparchy Executive. Entertainment was provided by members of the Youth Choir.

From Ukrainian News

ФІЛЬМ ПРО ВИШИВКУ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ У ЛЬВОВІ І ЧАЙНЕ ПРИЙНЯТТЯ

Роками Марійська Дружина і відділ ЛУКЖК при парафії св. Юрія Переможця готує весняне чайне прийняття та Великодній базар. Цього року, для приємності присутніх, членкині вирішили мати

виставку вишивок та фільм про вишивку Національного музею у Львові.

25 березня, після Святої Літургії, в залі під церквою відбулося прийняття, яке відкрив **о. А. Тарасенко**, парох та духовний дорадник відділу. Гості мали нагоду оглянути виставу, яку вміло приготувала голова епархіяльного музею та член відділу **Надя Цинцар**.

Члени принесли на виставку свої найкращі зразки давніх і сучасних вишивок — дитячі і дівочі суконки і сукні, спіднички і безрукавки, блюзочки, подушки, серветки, доріжки, рушники, фартушки, таця, вишивана ікона Матері Божої і прецікава завіска на стіну з мотивами народних символів.

Виставці акомпанував мистецький фільм з відзначення 100-ліття Львівського державного музею українського мистецтва. Коментаторка **Евгенія Дзядик**, науковий співробітник національного музею, у формі екскурсії дуже цікаво і інформативно подавала історію і значення народної вишивки та вказувала на велику працьовитість жінки-мами-українки.

С. Солтыкевич

Фільм і чайне прийняття: **Stephania Soltykewich**, President and **Nadia Cyncar**, Museum Committee Chair

COMMENTS ... (continued)

Anne (Kuchmak) Lesenko

I have been a member of UCWLC for the last 44 years helping the ladies in the kitchen at the Edmonton Exhibition. I remember taking huge roasters of holubtsi and pyrohy to the exhibition grounds where they would sell faster than we could make them. What exciting times we had managing the Ukrainian food booth. I am now a widow with three children, five grandchildren and eleven great grandchildren.

Anne (Green) Hwozdecki

Seeds for our church were sewn in the late 1940s when Divine Liturgy was held in a Roman Catholic school until our church basement was constructed. Meetings, including UCWLC, were hosted in member's homes. For fifty-five years, I worked mainly as head of the kitchen committee. I am now a widow with four children, seven grandchildren and one great granddaughter.

Pearl (Kuchmak) Sagan

"I joined the church choir in 1950 and the UCWLC in 1955; still active in both. I was a founding member of Camp Oselia at Lake Wabamun. It was rewarding to work with Father Greschuk, who later became bishop. I am now a widow with four children, nine grandchildren, and one great grandchild."

Rose (Marko) Slipchuk

"I started volunteering in 1959 with the UCWLC, and enjoy it very much, especially the preparation of meals for my church family. I have canvassed for the past 19 years for the Heart and Stroke campaign and received the President's Club Service Award in recognition for 40 years of service from the Canadian Health Care Guild and a Mission Award from St. Joseph's Auxiliary Hospital.

EASTER WITH THE WIFE OF THE PREMIER

UCWLC Eparchial Representatives **Maria Pastuszenko**, Eparchial Vice-President, and **Rosemarie Nahnybida** (NASHA DOROHA), on behalf of nine UCWLC Edmonton Branches who contributed to the gift, presented **Marie Stelmach**, wife of Alberta's Premier, **Ed Stelmach**,

Maria Pastuszenko; Marie Stelmach, wife of the Premier of Alberta Ed Stelmach; and, Rosemarie Nahnybida

an Easter basket filled with traditional Ukrainian food for blessing. Mindful of the busy schedules of Alberta's First Family, the Easter Basket was designed to facilitate their Easter celebration in the traditional Ukrainian way.

The Premier and his wife's parish is located at Krakow, AB.

Rosemarie Nahnybida

A DREAM COMES TRUE

The UCWLC Branch of the Vegreville Holy Trinity Parish had a dream.

We wanted to begin the commemoration of our Parish's Centennial year by hosting the Eparchial Annual Lenten Retreat of 2007.

Our Spiritual director and Pastor **Fr. Josaphat Tyrkalo**, OSBM gave us his approval and blessings as did the Eparchial Executive.

Our Spiritual and Social committees went into fast forward with preparations.

The Eparchial and Vegreville Spiritual Committees select **Fr. Gabriel Haber**, OSBM as Retreat Master. The theme: "What is Prayer and Love" expanding that prayer is our communication with God in three sessions, all which covered special areas of prayer.

Invitations were mailed out to all UCWLC Alberta Provincial Branches. We had 131 ladies in attendance. The day was concluded with the Sacrament of Reconciliation and Divine Liturgy.

Enid Theophile

A dream come true.

Retreat Committee: Barb Riley (Zwarich), Marsha Hladunawich, Elsie Kawulich, Barb Hlus, Enid Theophile, Father Gabriel Habor OSBM, Gloria Sadownyk, Emily Kuly, Steffie Miskiw, Susan Bawol.

Winnipeg Archeparchy

SMALL BRANCH RAISES BIG DUCKS

Fifteen members at the St Joseph's UCWLC, The Pas, Manitoba, held Malanka 2007 to support the Juvenile Diabetes Research Fund. Ukrainian favourites were served for dinner—*kutia*, borsch, perogies, cabbage rolls, *pyrizhky*, meatballs and poppy seed cake. The dance floor hopped with the very young and seniors raising \$1,000. The UCWLC matched the sum; \$2,000 was presented to the Foundation.

Maria Hrabarchuk

P.S. We chose JDRF as our charity because last fall my five-year-old son was diagnosed with Juvenile Diabetes, a life-changing disease. No treatment means death. He requires at least four blood sugar checks a day and an insulin injection every time he eats and before bed.

The World Union of Catholic Women's Organizations

Recently the Pontifical Council for the Laity confirmed the World Union of Catholic Women's Organizations (WUCWO) as a public international association of the faithful, in conformity with the Code of Canon Law, one of the first associations to receive this public status.

Founded in 1910, WUCWO, with a membership of almost 100 organizations, active in 66 countries, represents millions of Catholic women of every walk of life. The mission of WUCWO is to promote the presence, participation and co-responsibility of Catholic women in Church and society in order to enable them to fulfil their mission of evangelization and to work for human development.

The WUCWO Priority for 2006-2010 is building a culture of peace with special attention to education and the alleviation of poverty (2006 General Assembly).

The UCWLC is a member of WUCWO.

“ВСТУПІМ У МОДУ” СПЕЦІАЛЬНОЇ УПРАВИ ЛУКЖЖ

У вщерть заповненій залі при церкві Успення Пресвятої Богородиці в Міссісага зібралось українське жіноцтво 25.ІІ.2007 р. Святково прибрана зала, показ символічного Великоднього столу, станки “Добрі діла

Друга частина віддзеркалювала, що культура українського народу багата чудовими звичаями та обрядами, яку вправно вела юна членка ЛУКЖЖ **Леся Шимко**. “Родина спішить святити Великодню Паску” — на сцені появилися дві родини трьох поколінь, одягнені в українські народні й стилізовані строї, з традиційними великодніми кошичками. Це додало урочистого настрою усім.

Заключною точкою програ-

Вступім у моду: Марта Хомин, Духовного Розвитку (справа), разом з онуками і близькими.

ЛУКЖЖ”, “Хтось щасливий”, “Наші прикраси” додавали урочистого настрою. Голова Епархіяльної управи ЛУКЖЖ **Оля Караїм** привітала присутніх та підкреслила нову ініціативу у програмі “Прийняття”, яка складалася з двох частин.

Першу частину “Показ жіночого сучасного одягу” провела фірма “Saleche”. Ведучий виявив тонкість мистецького ока. Членки ЛУКЖЖ, виконуючи роль модельок, майстерно показали найновіші фасони. Традиційна кава, солодке та спілкування присутніх збудували зв’язок спільноти кількох поколінь.

ми була багата та різноманітна розігравка.

Підготовчий Комітет під керівництвом голови Епархіяльної Управи **Олі Караїм**, першої заступниці голови **Олі Далімор**, другої заступниці **Марії Стівентон** та при співпраці членок Управи доложив багато старань і жертвенної праці для успіху небувалої імпрези “Вступім у моду”. Гідно підкреслено працю місії “Доброго діла” та віддзеркалено потребу вказувати на почесне місце для українських релігійних традицій й культурних надбань.

Ірина Вжесневська

ЗРОБІМ ДОБРЕ ДІЛО З НАГОДИ ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ НАШІЙ ДІТВОРИ В ЕПАРХІЇ

Цього року ми відзначаємо 50-літний Золотий ювілей нашої Епархії.

Ми усвідомлюємо, що нашою організованою працею є також виховання нових поколінь. Для цієї виховної діяльності потрібно багато роздумів і планування.

Наше членство, працюючи на добро нашої Церкви, мирянської громади, особливо для дітвори і молоді, знаходить у цій діяльності задоволення та спокій душі. Знаємо, що з малих вчинків творимо великі діла.

Наша організаційна увага до виховних завдань молоді скріплює наше мирянське життя та буде зв’язок поколінь, і так ми збагачуємо багатогранний результат нашої діяльності.

Наші добрі діла, поміч дітям у потребі, українській освіті, науці, та особливо уділення пожертв на стипендіальний фонд є нашим виявом материнської любові.

Будьмо взірцем, як Ісус Христос, “щедрими на ласки” у нашій діяльності. Зробім добре діло з нагоди Золотого ювілею для нашої дітвори в Епархії.

*Ірина Вжесневська,
культурно-освітня референтка*

ПОДЯКА ПАНЯМ З ЛУКЖЖ

Ваша праця невтомна
Кохані пані
Робить смачними плоди
Святої землі

Я із вдячністю кланяюсь
Вам до землі
За недоспані ночі
У скруті й біді

За молитву гарячу
Що лине до Бога
Незалежно якою
Є в світі тривога

За любов, що палає
Як удень так й в ночі
Й волю Божу випрошує
Сину й дочці

За надію, що світить
Як свічка в темряві
Яка родить в душі
Колоски кучеряві

Я за все вам приношу
Синівну любов
Й хочу випросить в Діви
Марії покров

На голівки сивенькі
І зморщені руки
Які завжди у русі
Й не знають розпуки

*Отець Петро,
Парох Церкви Свв. Ап. Петра і Павла*

Вітаємо

Лігу Українських Католицьких Жінок Австралії!

Радісно і сердечне вітаємо новостворену організацію — Лігу Українських Католицьких Жінок Австралії!

Жіноцтво, згуртоване в ЛУКЖЖ, дає приклад праці для родини, народу та держави, і членки ЛУКЖЖ заслуговоють на щире захоплення за те, що, наслідуючи ЛУКЖЖ, взяли за таке благородне, але нелегке діло. Як члени східного українського обряду у Вселенській Католицькій Церкві маємо сповнити важливу місію, яку накладе на нас сучасність, — це утримання християнського світогляду серед українського народу і утримання чистоти нашого пре-

красного обряду.

Це добрий приклад до наслідування українському католицькому жіноцтву в інших країнах поселення. Ідемо далі слідами наших піонерок, які, розуміючи і відчуючи значення Української Церкви в організаційному житті нашої спільноти, поклали перші основи на її розбудову. Бажаємо ЛУКЖЖ багато успіхів у всіх ділянках їхньої праці, яку вони виконують на славу Божу, українського жіноцтва та всього народу. Може, дійдемо до Світового Союзу Українських Католицьких Жінок.

*Мирослава Загребельна,
заст. Голови Кр. упр. ЛУКЖЖ*

НАША ДОРОГА ✧ NASHA DOROHA – Subscription Form

Не чекайте на свято! Зробіть комусь приємність передплатою

Ось мій список. Here's my list. I understand each friend will receive a card announcing the gift subscription.
I've enclosed \$ _____ for _____ gifts at \$20 each (\$25 US for USA and overseas).

MY NAME

Name _____

Address _____

City _____ Prov. _____ Postal Code _____

Gift #1

Name _____

Address _____

City _____ Prov. _____ Postal Code _____

Gift #2

Name _____

Address _____

City _____ Prov. _____ Postal Code _____

**Mail cheques payable to
Publishing, NASHA DOROHA
110 Toronto Street
Regina, SK S4R 1L7**

Вічна пам'ять

Прийдіть, браття, попрощаймося з померлою, і подякуємо Богові, вона бо відійшла від рідні своєї і до гробу спішить. Вже не журиться про суєту світу і про многострасне тіло.

Come, Brothers and Sisters, let us bid a last farewell to her who has passed away, and also let us thank God. She is leaving her relatives and is hastening to the grave.

No longer is she concerned about the vanity of the world and her human passions.

Where are her relatives and friends? Behold we are parting now. Let us pray to the Lord for her repose.

Eternal Peace

✠ Pearl (Tymchuk) Babiy

Sep. 18.IX.1915 – 1.XII.2006

Pearl Babiy was born on a home-
stead in Smoky Lake, AB and
lived in several places in Alberta
with her parents, staunch
Ukrainian Catholics, who at-
tended services whenever a
priest or church were in their
vicinity. She married Samuel
Babiy in 1936 in Edmonton and
moved to Vancouver. Her quick
wit and unique sense of humour
were with her until the very end.
She was predeceased by her hus-
band Samuel and by her two
daughters, Audrine and Clara.
Pearl was a wonderful mother,
grandmother, sister and friend
who devoted her life to her fam-
ily and her faith. She was very
involved with St. Mary's Ukrain-
ian Catholic Church and its
UCWLC. Her pride in her
Ukrainian heritage was passed
down to three generations of a
family who are sure to carry on
those traditions for a long time.
Pearl loved to cook, travel, play
cards, bowl and chat.

✠ Mary Bilanski

1924 – 2006

Mary Bilanski was born in Po-
land to Paul and Paula (Bodnar)
Poterebushka. After immigrating
to Canada with her family, she
married Michael Bilanski. They
settled and farmed in Alticane,
SK. They retired to North Battle-
ford where she became an active
member of All Saints Ukrainian
Catholic Parish.

Mary joined the UCWLC in
1985, holding several positions
until her health failed her. She
was predeceased by her parents,
husband, son Edward and two
sisters. She is survived by
daughters Mervianna and
Jeannette, son Don, eight grand-

children and thirteen great
grandchildren.

Anna Prystupa

✠ Mary Tenetuik

1936 – 2006

Mary Tenetuik was born in Whit-
kow, SK to John and Michalina
Rawlyk. She was a faithful mem-
ber of the UCWLC Branch of All
Saints Parish in North Battleford.
She passed away suddenly on
December 8, 2006. Left to cherish
her memory are four sons, Jim
(Diane), Eric, Rick (Susan), Tom
(Marilyn) and nine grandchildren.

Anna Prystupa

In memoriam donations to the MARY DYMA RELIGIOUS STUDIES SCHOLARSHIP FUND and to the
VERA BUCZYNSKY UKRAINIAN STUDIES SCHOLARSHIP FUND gratefully accepted.

Donations to both Scholarship Funds should be sent to:

UCWLC National Treasurer, 977 Lemar Rd, Newmarket ON L3Y 1S2

Income tax receipts issued on request

✠ **Anne Mary Buchko**

23.XII.1940 – 16.I.2006

Anne was born on a farm near Good-
eve, SK to Nick and Sophie Pilipow.
She married Fred Buchko in 1961
and moved to Ituna, SK. She con-
tinued her career in the Cupar and
Melville school units teaching
Ukrainian, English and the Arts as
well as promoting a variety of educa-
tional programs. With her firm roots
in Ukrainian traditions and Christian
living instilled by her parents, she
passed these gifts to others in the
Ituna region and later in Saskatoon
after she and Fred retired in 1993.

Anne was an involved parish-
ioner and UCWLC member at the
Sacred Heart Church in Ituna and
later at Sts. Peter and Paul, Saska-
toon, sharing her God-given tal-
ents and faith with others.

She served on various UCWLC
positions—President of both bran-
ches, Vice-President, Treasurer,
Secretary, and as Chair of different
committees on the Branch and Ep-
archial levels. Anne held positions
with the Board of Directors of two
Eparchial establishments—Musée
Ukraina Museum and the St. Volo-
dymyr Villa Corporation. She was
elected Vice-President of the Na-
tional UCWLC Executive (1998-
2001) and was responsible for Uk-
rainian translations. In 1993, she
travelled to Ukraine with the hu-
manitarian mission “Gift of Hope”
as an education resource person.

In 1999, she was appointed by
Metropolitan Michael Bzdel as
lay-representative of Ukrainian
Catholics at the Canadian Bishops
Conference in Cornwall, ON.

This is only a brief summary
of the life of a dedicated, humble,
educator, wife, mother, grand-
mother, and friend.

Rosalie Kitz, P.R./Press

✠ **Jean Halabuza**

28.I.1920 – 8.III.2007

It is with sadness that St. Athana-
sius Branch, Regina, Saskatche-
wan announces the passing of

their member Jean Halabuza.

Jean Misko was born on a
homestead farm near Yorkton,
SK. In May 1950 she married
Andrew Halabuza and together
they farmed near Abernethy for
25 years. In 1974, they moved to
Regina where both were em-
ployed at Pasqua Hospital for 10
years.

They became members of St.
Athanasius Ukrainian Catholic
Church, Jean—a member of the
UCWLC. The loyal supporter of
all the Branch projects was diag-
nosed with Parkinson’s disease
in the early 1980s. Even as her
health deteriorated she was al-
ways eager to know about the
activities at the Branch and to be
involved as much as her health
would allow.

Jean will be remembered as a
talented and caring person, re-
sourceful and loyal: someone who
fought with dignity to overcome
her illness for so many years.

J. Paluck, Branch Secretary

The Dash

by Linda Ellis

I read of a man who stood to speak at the funeral of a friend.
He referred to the dates on her tombstone from the beginning to the end.
He noted that first came the date of her birth and spoke of the following date with tears,
But he said what mattered most of all was the dash between the years.

For that dash represents all the time that she spent alive on earth
And now only those who loved her know what that little line is worth.
For it matters not, how much we own: the cars, the house, the cash...
What matters is how we live and love, and how we spend our dash.

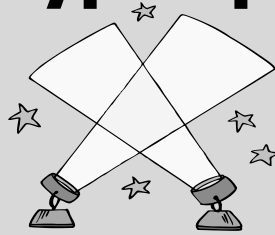
So think about this long and hard: are there things you’d like to change?
For you never know how much time is left, that can still be rearranged.

If we could just slow down enough to consider what’s true and real
And always try to understand the way other people feel.
And be less quick to anger and show appreciation more
And love the people in our lives, like we’ve never loved before.
If we treat each other with respect and more often wear a smile
Remembering that this little dash might only last a little while.

So, when your eulogy is being read, with your life’s actions to rehash,
Would you be proud of the things they say about how you spent your dash?

Культура і розвага

Огляд книжок, фільмів,
радіо, телебачення, концертів,
виставок та музики
з українським змістом

A review of books, films,
radio, TV, concerts, exhibits,
music, theatre dealing with
Ukrainian themes

Arts and Entertainment

Marina Lewycka author of award-winning bestseller

High-octane wit and sparkiness helped boost Marina Lewycka's improbably named first novel, *A Short History of Tractors in Ukrainian*, into a runaway bestseller.

"Publishing one's first novel at 58 is both wonderful and terrifying," she said. "Terrifying, because I feel this sense of urgency now. I have so little writing time left, and so many things I want to write." Such aspirations are only natural after being shortlisted for the 2005 Orange prize for fiction and winning the Bollinger Everyman Wodehouse award.

A Short History of Tractors in Ukrainian is the infectiously funny tale of the ructions within a dysfunctional Ukrainian immigrant family in Britain when the aging widower Nikolai is beguiled by a young, grasping Ukrainian divorcée with Botticellian breasts who marries him to get a British passport. Nikolai's quarrelling daughters unite to resist the "fluffy pink grenade" who explodes in their midst.

Two Caravans, her second book, deals with another kind of economic migrant—workers on strawberry farms exploited by gangmasters.

Her acclaim in Britain was in stark contrast to the sense of

alienation she experienced in Yorkshire as a child. "I got picked on. They call it dual heritage now: you're one person with your friends, another with your family." Her parents ate borsch and spoke a strange language.

She was born in a refugee camp in Kiel, Germany, at the end of the Second World War, the younger daughter of Ukrainian refugees. She was too young to remember the camp.

"As I understand, when the Nazis invaded Ukraine, they took a lot of able-bodied people to labour camps. My parents were part of that. At the end of the war, they met through the Red Cross. I was the product of that union." They came to England because the camp was in a part of Germany that had been liberated by the British in order to escape Stalin's Soviet Union where a grisly fate often awaited prisoners of war and labourers.

Her father was an eccentric who, like Nikolai, had written a book about tractors. She thought the notion was hilarious. "But once I started looking into the world of tractor enthusiasts, I got hooked. Tractors lack glamour, but they feed the human race and

they changed the world."

It was only when she began researching *Tractors* that she real-

ized she had a family in Ukraine.

Her cousin Yuri met her in Kyiv and took her on a magical mystery tour of her family in his old BMW. "I have an intense sense of homecoming," she wrote. There was her father's dilapidated old house with its earth closet at the back, and an 86-year-old neighbour who burst into tears. "She tells us what she remembers: that the old Lewyckyjs were loved by everybody; that the Germans tried to drive the whole population into the River Bug as a reprisal for two soldiers killed by partisans." The whole experience, she said later, was "like stepping into the pages of my own book."

She can only watch helplessly as the pages of her latest work are dissected. But those who know Lewycka have little doubt that she will observe the advice she gives to literary late-starters and those with other dreams to fulfill: "Keep going, keep going. It's not too late."

Excerpts from
http://women.timesonline.co.uk/tol/life_and_style/women/article1530630.ece

Nasha Doroha ✧ summer/2007

MUST READ

NASHA DOROHA's exclusive interview with one of Canada's best journalists and recent author of *The New Cold War*.

Q&A with

THE GLOBE AND MAIL's Mark MacKinnon

ND: *How did a young—thirty something—man from Ontario become involved in Ukraine and in writing your new book *The New Cold War*?*

Mark MacKinnon: I became involved in Ukraine after being posted by *The Globe and Mail* to Moscow in 2002. My first visit to Kyiv later that year entranced me—it was all the best bits of Moscow, without the things that often made Moscow intolerable. I remember standing on Khreshchatyk one snowy night after an evening of watching live music at the 44 club and asking my editor why we couldn't move the bureau to Kyiv.

He said no, but I kept going back as often as I could, which led me to understand the importance of the 2004 presidential elections, and to start writing about them, before most of the rest of the international press. I remember other members of the Moscow press corps scoffing at my interest in Ukrainian politics, only to come begging for contact numbers once the tents were on the streets and the Orange Revolution had captured the imagination of the world.

The book flowed out of that interest and experience. I was initially approached by several publishers about the idea of doing a book on Putin's Russia. That was something that, on its own, didn't interest me, largely because I thought several such books had already been written. To make it different, and to capitalize on the parts of the story that I knew better than others, it had to be about how Putin's Russia was affecting the entire region, with several chapters devoted solely to Ukraine.

ND: *What, in your view, is Russia's geopolitical strategy?*

Mark MacKinnon: Russia's, or at least the current Kremlin's, main geopolitical goal is simple: to reestablish, using all the means at its disposal, its old dominance over the countries that once made up the Soviet Union. Unfortunately for its neighbours, Russia isn't content being just another country on the international scene. Putin, like the Communist leaders and Tsars before him, dreams of empire, and thinks it's Russia's historical mission to lead one.

What's different, of course, is that Putin understands the West won't allow him to use the Red Army anymore. But through economic levers (read Gazprom) and political meddling (candidates like Viktor Yanukovich and stirring up troubles in "separatist" parts of Georgia, Moldova and Ukraine), the Kremlin has made it clear that it won't allow the other former republics of the USSR to gracefully go their own ways.

ND: *Why are Canadians passive to developments in places like Ukraine, Russia, Georgia and what needs to be done to capture their attention?*

Mark MacKinnon: This was one of my great frustrations while I was working in the region—I think many Canadians, and Canadian newspaper editors, thought that the fall of the Berlin Wall and the collapse of the Soviet Union meant that the struggle in Eastern Europe was over, that it was

time to turn our attention to other places, like my current base, the Middle East.

That's one of the reasons I gave my book *The*

New Cold War as a title. It resonates with people who remember a time when developments in Moscow threatened us all, and suggests that it's not wise to stop paying attention.

Of course, part of the problem is also the insularity of Canadians. Whenever I return home, I'm often appalled at how insular and disconnected Canadians are when it comes to what's happening in the rest of the world.

ND: *How are Russians different from Ukrainians? And Ukrainians different from Canadians?*

Mark MacKinnon: This is a tough one. I don't really believe that people of one nationality are fundamentally different from people of another, though you could say that their history as the centre of an empire has left Russians with a pride, and perhaps a certain belief in their country's superiority, that you also find today in Americans.

Ukrainians are more down-to-earth on that count, and thereby more like the average Canadian in their temperament. Perhaps that's why I always loved my visits to Kyiv.

ND: *What awards have you received for journalism?*

Mark MacKinnon: I've won the National Newspaper Award, Canada's top reporting prize, twice and been a finalist another time. I also received the 2005 John Synnack Award for Journalism from the Taras Shevchenko Foundation for my coverage of the Orange Revolution.

ND: *Anything else you'd like to mention?*

Mark MacKinnon: Only that I hope The Globe and Mail and other Canadian media gets another correspondent established in the region soon so that we don't let what's happening there slip back below the radar.

Mark MacKinnon, The New Cold War, Random House Canada is available in bookstores or www.randomhouse.ca.

Ukrainian Catholic Women's League of Canada National Executive

Vera Buczynsky **Ukrainian Studies Scholarship**

is offering one scholarship of \$500 to persons of Ukrainian Catholic descent who are planning to enroll in Ukrainian Studies at the post-secondary level.

Applications are available from and should be submitted to

Vera Buczynsky
Ukrainian Studies Scholarship Committee
209-500 Beaverhill Blvd.
Winnipeg MB R2J 4G9
204-256-6569

Mary Dyma **Religious Studies Scholarship**

is offering one scholarship of \$1000 to persons of Ukrainian Catholic descent who are enrolled in religious studies at the graduate level.

Applications are available from and should be submitted to:

Mary Dyma
Religious Studies Scholarship Committee
209-500 Beaverhill Blvd.
Winnipeg MB R2J 4G9
204-256-6569

Ukrainian by birth, American by choice

Igor Sikorsky ‘MR. HELICOPTER’

By Aleksandr Zagorny

In 1943 a great event occurred in Aviation History. Igor Sikorsky, the legendary aviation pioneer, gave the world its first practical helicopter.

Igor Sikorsky is considered to be the “father” of helicopters not because he invented the first. Rather, because he invented the first practical helicopter, upon which future designs were based. “Mr. Helicopter,” as he was called, travelled a long road before finding the means to build one. He invented multi-motored airplanes and large flying boats. His successful VS-300 had become the model for all modern single-rotor helicopters. He also designed and built the first military helicopter for the U.S. Army.

A genius with great natural ability, spirituality, humanity and a true patriot of his country had to make his career abroad. Fortunately, he devoted his talent to the “Land of Opportunity” as Sikorsky used to call the powerful and prosperous USA. He used to say, “In America I found the confirmation of my hopes and came to understand the reason for the success of this great country, nothing can equal the free work of free men. This is the foundation upon which

the indisputable success of the United States of America has been built.”

Igor Sikorsky was born in Kyiv, Ukraine, on May 25, 1889 to a family of a famous psychology professor and a doctor. The mother fostered in him a love for music, literature and art. She told him about the models of aircraft drawn by the remarkable Leonardo Da Vinci. Sikorsky developed an early interest in aviation. The favourite book was *Robur the Conqueror* by Jules Verne about a giant aircraft, the prototype of the helicopter.

Sikorsky finished secondary school in Kyiv, studied engineering in Paris, then graduated from the Petrograd Naval College. However, the profession of a sailor did not attract him. At a tour of Germany with his father, he heard of the Wright brothers

and the work of Count Zeppelin. This settled the question of what career to follow.

He entered Kyiv’s famous Polytechnical Institute where he organized and headed the aviation society. In spring 1910 he constructed his first remote control helicopter and launched it his yard in Kyiv. The helicopter failed due to a lack of power and understanding of the art of the rotary-wing. Being an optimist, he believed, “Money lost—nothing lost, health lost—little lost, spirit lost—everything lost.”

The first success came with the S-2, the second fixed-wing plane of his design and construction. His fifth airplane, the S-5, won him national recognition as well as FAI licence Number 64. His S-6-A received the highest award at the 1912 Moscow Aviation Exhibition and in the fall of that year the aircraft won the builder and pilot first prize in the military

“Men’s dream of flying is an unfinished saga carrying us now toward even greater adventures in outer space. But wherever we may go, and whatever we achieve through our efforts to push back the horizon of our knowledge, Igor Sikorsky will remain a source of inspiration—a true man of vision.”

-- Richard Nixon

competition at St. Petersburg.

Mr. Sikorsky's success in 1912 led to a position as head of the aviation subsidiary of the Russian Baltic Railroad Car Works. In this position, as a result of a mosquito-clogged carburetor and subsequent engine failure, he conceived the idea of an aircraft having more than one engine—a most radical idea for the times. With the blessings of his parent company, he embarked on an engineering project which gave the world its first multi-engine airplane, the four-engined "The Grand." The revolutionary aircraft featured such things as an enclosed cabin, a lavatory, upholstered chairs and an exterior catwalk atop the fuselage where passengers could take a turn about in the air.

His success with "The Grand" led him to design an even bigger aircraft, called the "Iliia Mourometz," after a legendary 10th Century Russian hero. More than 70 military versions of the "Iliia Mourometz" were built for use as bombers during World War I.

The Revolution put an end to Sikorsky's career in Russian aviation. Sacrificing a considerable personal fortune, he emigrated to France where he was commissioned to build a bomber for Allied service. The aircraft was still on the drawing board when the Armistice was signed and Sikorsky, after casting about in vain for a position in French aviation, departed for the United States.

He arrived in New York March 30, 1919 full of dreams and aspirations. But aviation was described to him as a "dying industry." With money running out, he resorted to teaching Russian immigrants mathematics, astronomy and aviation. His lecture brought him in contact with aviation enthusiasts. This convinced him to start his own aeronautical enterprise in 1923.

Near Roosevelt Field on Long Island, the "Sikorsky Aero Engineering Corporation" has a proud and rich history spanning over 80 years of aircraft construction, perhaps the oldest aviation company in existence.

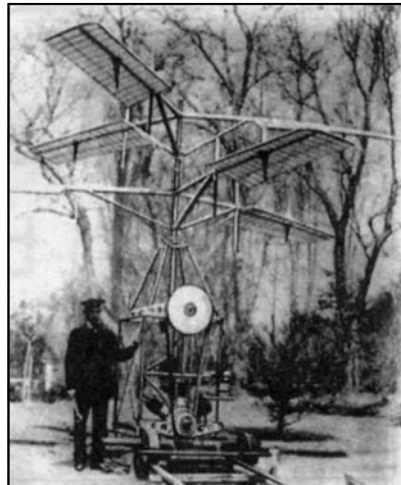
The first aircraft built by the young and financially insecure concern was the S-29-A (for America), a twin-engine, all-metal transport which proved a forerunner of the modern airliner.

**"Money lost—nothing lost,
health lost—little lost,
spirit lost—everything lost."**

— Sikorsky

Early helicopter designed by Sikorsky

A number of aircraft followed but the company achieved its most significant success with the twin-engine S-38 amphibian, which Pan American Airways used to open new air routes to Central and South America. All Sikorsky aircraft of the time were known for ease of handling and comfort.

Sikorsky turned once again to the helicopter. Through the years he had jotted down ideas for possible designs, some of which were patented. Finally, on September 14, 1939, Sikorsky took his VS-300 a few feet off the ground giving the western hemisphere its first practical helicopter. His dog-

ged determination and faith in his own ability to build what many considered to be an impossible vehicle established the bedrock upon which today's helicopter industry rests.

Military contracts followed and in 1943, large-scale manufacture of the R-4 made it the world's first production helicopter. The R-4 was followed by a succession of bigger and better machines and since then, the helicopter has clearly established its ability to perform a myriad of difficult missions, including the saving of thousands of lives, in both peace and war.

The awards and honours accorded to Sikorsky fill nine typewritten pages and include the National Medal of Science, the Wright Brothers Memorial Trophy, the U.S. Air Force Academy's Thomas D. White National Defense Award, and the Royal Aeronautical Society of England's Silver Medal.

Although recognized primarily as a practical inventor of material things, Sikorsky was also a deeply religious visionary and philosopher with an intense interest in man, the world and the universe. It was Sikorsky's abiding faith in God and his strong belief in the importance of the individual that helped him overcome the frustrations and failures that marked his career. Sikorsky liked to say that "the work of the individual still remains the spark which moves mankind ahead," and he proved it throughout his life.

Even after his retirement in 1957 at the age of 68 Sikorsky continued to work as an engineering consultant for Sikorsky and he was at his desk the day before he died, on October 26, 1972, at the age of 83.

*Excerpts from The Ukrainian Observer,
Kyiv, 2003*

This man is looking for more interns (orphanages) wishing to learn how to play baseball and softball in Ukraine. Do you know of any?

Ukraine's Little League Baseball Orphanage Project

I HAVE TRAVELLED 43 TIMES to Ukraine as a volunteer since 1991 to help develop baseball.

Since 1995, I have followed the Little League philosophy in spreading a new sport in Ukraine. Since 2003, I have focused my attention on the many orphanages in Ukraine. These kids need organized sports to help keep them off the streets. Playing sports provides an opportunity to learn lessons of life, such as working together to achieve a goal through baseball and softball competition.

Purpose

- Offer an in-school and after-school baseball and softball program for children in orphanages, internats, and schools in Ukraine.
- Further develop the baseball and softball program in Ukraine using the Little League model and using its philosophy.
- Teach children the importance of playing together, cooperating to achieve a common goal, following and respecting rules—all skills needed for success in life.

Target population

Looking for 'internat' schools with larger enrollments.

Minimum of forty children ages 9-11 in each school for the baseball program. A parallel softball program will be offered to

boys and girls ages 13 and older. Younger students can play tee ball.

What must an internat do to join the Little League program?

Have a willing Director who wants the program and two or more teachers who want to learn to teach the sport. 40 or more children ages 9-11 to play the game—at least four teams. Also, a soccer field which can be used for baseball and softball purposes and a local Sports Committee provide additional assistance

If all of the above conditions are met, the internat will become part of the Little League Worldwide program.

Training and equipment

Ukraine Little League Baseball provides all equipment, teaching materials, and training. *Each internat provides housing and meals to coaches who travel to the internats to train the teachers and provide basic skills instruction to the children.*

Season ending activities

Each school chooses 12 players who excel academically, behaviourally and on the baseball field to form the school all-star team and to send their all-star team to compete in a season ending tournament

Pledges of help are needed to make this project a success. Donations help

- cover transportation costs of teachers travelling to train, their housing and meals
- pay for the baseball and softball trainers travelling to orphanages
- provide training to teachers in orphanages
- pay the charter fees for the orphanages joining the Little League program. In 2007, the fee/team is \$13
- pay for the cost of hosting season ending Championships

Basil P. Tarasko, District Administrator, Little Leagues in Ukraine may be reached at BT4UKRAINE@aol.com or please visit www.ukrainebaseball.org

With thanks to Chrystyna Sonevecky

- Хто хоче багато знати, тому треба мало спати.
- Чого в молодості навчишся, те на старість знайдеш.
- Мудрим ніхто не вродився, а навчився.
- Око бачить далеко, а розум ще далі.

В Україні дискримінують україномовних: соціопитування

У Криму українську мову не використовують поза шкільними заняттями

Група експертів на чолі з політологом Олегом Медведєвим досліджували мовний баланс в країні і дійшли висновку, що мовні права тих, хто рідною вважає російську, забезпечені

набагато краще, ніж права українськомовних.

- Лише 38% громадян України спілкуються в побуті виключно українською мовою, решта — обома
- Частка вихованців дитсадків, шкіл та вищих навчальних закладів з українською мовою перевищує 80 відсотків
- Якщо дискримінація і є, то це стосується українськомовних жителів, а не тих, кому рідна російська
- Кожен п'ятий учень навчається російською
- Щодо газет, то фактичний тираж російськомовних май-

же вдвічі перевищує кількість примірників українськомовних, а журналів — більш, ніж втричі

- Українська книга заповнює лише 35-40 відсотків ринку
- В сфері бізнесу, шоу-бізнесу, Інтернеті, кіно- та відео-прокаті використання української мови тяжіє до нуля
- **Українська домінує лише в одній галузі — освіті. Частка вихованців дитсадків, шкіл та вищих навчальних закладів з українською мовою перевищує 80 відсотків.**

За Романом Лебедем
Бі-Бі-Сі, Київ

How does the Ukrainian we speak differ from that in Ukraine? Here's what the author found out.

DIASPORISMS and their meanings in Kyiv

By Liubko Markevych

This little exercise was recently inspired by a request from a university linguistics student in Canada looking for examples of differences between diaspora Ukrainian and contemporary Ukrainian spoken in Ukraine.

What follows is a personal list which I had accumulated over many years and expanded by fellow ex-pat colleagues here in Kyiv and abroad.

As a disclaimer I would like to emphasize: this was not intended as a scholarly exercise rather, this is a fun undertaking which took place over a short period of time (often over several beers with friends) resulting in this collection of similarities and differences in spoken Ukrainian between diaspora ex-pats and native Ukrainians here in Kyiv. Even here one should qualify the word 'diaspora' as for the most part it refers to that ex-pat community which is largely the children and grandchildren of post WW II Ukrainian immigrants now living and

working in Kyiv. And of course the native Ukrainian refers to the Ukrainian heard and spoken in Kyiv today(such as it is) and the many 'russisms' that have unavoidably crept into its daily use.

Be that as it may, if anyone should benefit from this undertaking or become inspired to pursue this exercise further, whether for fun or scholarly research, I will only be the happier. Enjoy!

■ Комп'ютер сидить на столі...

Really? In Ukrainian most inanimate objects will either 'stand' or 'lie' but definitely won't 'sit'. So in this case the computer should stand, but a magazine will lie on a table. "Комп'ютер стоїть на столі..."

■ Я одинокий...

The correct expression is: Я один / сам / єдиний... 'Я одинокий' has the sub-text of suggesting that I'm 'single and available'...

■ **Я поїхав на гору ліфтом.**

Я піднявся наверх ліфтом.

■ **Я полетів на літаку до Канади, або Я поїхав на поїзді...**

Я полетів літаком.

Ukrainians react by actually imagining me sitting 'on top of' a plane or 'on top of' a train.

■ **Я не дбаю**

Мені однаково / мені байдуже

■ **Вийти на двір**

Вийти на вулицю

■ **Я пізно пішов спати**

Я пізно ліг спати

■ **Я збудився в сьомі ранку**

Я прокинувся о сьомій ранку

■ **Я піду на прохід**

Я піду прогуляюсь

■ **My interchangeable use of відкрий і відчини**

as synonyms. The same with закрий і зачини.

Відкрий і закрий means to open and shut — *мається на увазі, наприклад, відкрий банку з пивом.*

Відчини і зачини means to unlock and lock. —

мається на увазі, наприклад, зачини двері, вікно

■ **Я вступив до кімнати**

Я увійшов до кімнати

■ **Я йду на долину / на гору**

Я спускаюсь вниз / піднімаюсь наверх

■ **Я називаюся**

Мене звуть.

'nazyvaty (kohos')' means that you are calling someone something less than flattering; therefore, if we introduce ourselves this way, Ukrainians chortle (to themselves) that you start out by announcing yourself as something less than flattering...

■ **Загаси / іть світло**

Correct usage ONLY if you are using a kerosene, or fuel fired lamp. If you are shutting off the electrical switch, use *вимикни / вимикніть світло*

■ **Я намастив хліб маслом**

Я намазав хліб...

■ **Тобі це потрібно? (You need this? — as in hassle or trouble)**

Тобі воно треба?

■ **На літаку були проблеми**

When referring to 'on board':

На борту літака були проблеми

■ **Почисть кімнату, стіл**

Прибери кімнату, стіл

■ **Якщо вийде щось корисного з цього...**

Якщо буде якийсь позитив...

■ **Я походжу ... (when describing your ancestral roots)**

Я родом....

■ **На здоров'я!**

На здоров'я! / будьмо!

History and/or urban legend has it that 'bud'mo' comes from the late 19th century when social/national consciousness was awakening in Kyiv. Apparently Ukrainian students who had become familiar with Shakespeare adopted the famous phrase "To be or not to be" as a greeting/challenge to each other and hence the affirmative response, 'bud'mo'.

■ **Скільки доляр коштує?**

Який курс долара?

■ **Налий мені борщу**

Насип мені борщу

■ **Я не маю зеленого поняття!**

In some parts of Ukraine (west) this is understood but in others it meets with a "Green what?????" ... or a complete blank stare.

Excerpts from the Internet.

Liubko Markevych is an Edmonton lawyer working in Kyiv.

ОДА ДО МОВИ

О, мова рідна, рідне слово!

Невже тебе забути можуть

Онуки прадідів великих?

Чи можна замінити рідну мову

На дисонанси слів чужоязиких?

О, ні! Ти, мово, через тучі і негоди

Вершин сягаєш беркутом-орлом.

Ти, наче воїн, наш народ обороняєш,

Страждаєш з ним і борешся зі злом.

О, мово прадідів завзятих,

Ти піснею дзвениш барвисто і розлого,

Молитвою ти линеш в небеса,

Мов легіт вітру весняного ...

Нераз і ревом й стогоном Дніпра

Розбуджуєш сумління в неодного,

Що призабув Шевченкові слова:

"Я на сторожі коло їх поставлю слово!"

Горить ярким вогнем полум'яні слова,

В серцях горить, щоб гордість спалахнула знову!

Ти, мово — наша совість і краса,

Бо ти душа народу, рідна мово!

Ірина Чайковська-Павлів
листопад 2000 р.

ЯК ОНУКИ УЧИЛИ БАБЦЮ ГОВОРИТИ ПО УКРАЇНСЬКОМУ

Оксана Башук Генбурн

Одного разу жили собі двоє малих дітей, хлопчик і дівчинка. Звалися Тарасик і Нана. Діти жили в Україні. Мали вони Бабцю Тютю, яка дуже їх любила. Бабця жила далеко, далеко в Канаді.

Одного дня Бабця подумала:

— Мені дуже скучно за моїми маленькими. Спакую валізку, сяду на літак і поїду до них в гості.

І так зробила.

Приїхала в Київ, а там діти уже на неї чекають.

— Ми ждали тебе, Бабцю.

— Ой мої любі-маленькі. Я так була *лонелі фор ю*.

— Бабцю. Що ти кажеш? Що то таке *лонелі фор ю*? Чи ти скучала за нами?

— Ой так, так, мої дорогенькі. Я скучала за вами. *Вері* скучала.

— Бабцю, трошки чи дуже?

— Дуже, дуже кохані.

Взяла Бабця дітей на прохід.

— *Карефул* як ви ідете. Дайте мені руку. Я вас візьму на другий бік.

— Бабцю, прошу дати руку. Держи міцно і ми перепровадимо тебе через вулицю.

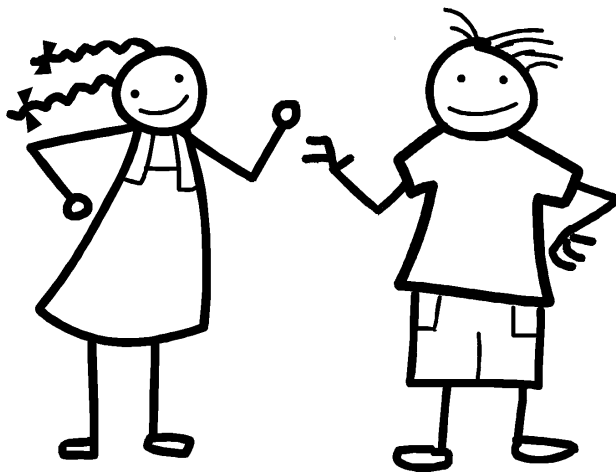
Ідуть вони по парку.

— *Карефул* діти. Там пан траву тне. Ходім довкола него.

— Бабцю. Що ти кажеш? Чи ти кажеш, що мужчина траву косить?

— Ааа, так. Траву косить. Ми підемо довкола мужчини.

— Ні, бабцю. Ми обійдемо його.

І так зробили. Обійшли його, а там зайчик.

— Дивіться, діти. Зайчик пішов в дірку.

— Бабцю, бабцю, гляди. І другий зайчик стрибнув у нірку.

Сіли вони під деревом.

— Чи ви хочете *снек*, діти?

— *Снек*? Ай-яй, бабцю, а де в тебе та гадюка?

— Гадюка? Чи *снек* це не те саме, що *снейк*?

— Та ні, дітоньки. Я питаю, чи ви голодні?

— Бабцю, в тебе перекуска?

— Є перекуска і помаранчевий сік. Ви любите?

— Нам смакує апельсиновий сік. З оранж.

— А що то таке апельсиновий? Оранж?

— Такий фрукт, колір, як в Оранжевій Революції.

— Ааа, розумію. Оранжевий, помаранчевий, апельсиновий. Так, *фор шур*?

— Точно так. Ти з кожним днем краще розмовляєш українською. *Фор шур*.

— А я точно вам за це вдячна.

Smile

✧ Усміхнися

— Ну як, чи не мала ти в Канаді проблем зі своєю англійською?

— Я — ні, а от канадці мали.

Smile

✧ Усміхнися

Перед грозою

-- Івасю, злізь з дерева, бо онде гримить!

-- Нічого, тату, я й тут чую.

Last year Lviv celebrated its 750th birthday. When it was created there was no Canada, no North America, no TV, no phones. Shakespeare had not been born, the world was not round. Marco Polo had just returned from China with the world's favourite dish: Pasta and varenyky—wontons !

HAPPY BIRTHDAY, LVIU!

A brief history: Lviv's founding and early years

by *Zenon Zawada*

It was the great King Danylo Romanovych who established the city of Lviv sometime in the 1240s or 1250s, naming it in honor of his son Lev.

The year 1256 is the accepted birthday of Lviv because that is the year that historians were able to find the first recorded mention of the metropolis.

A fire in the city of Kholm was visible from Lviv in that year, according to the Halychyna-Volyn Chronicle.

The earliest settlers of the region now known as Lviv arrived during the sixth century, as it was situated on a crossroads of trade routes.

Denser settlements in the region emerged in the 12th century, archeological investigations have revealed.

With the capital of his dynasty in the city of Halych, King Danylo began establishing and founding numerous cities throughout the region.

One factor in selecting Lviv was the proximity of many rivers and streams, which flowed into the Baltic and the Black seas.

In establishing Lviv, King Danylo provided guidance, but he allowed his son Lev to play an active role in its planning, development and leadership.

Like most other ancient cities

in present-day Halychyna, Lviv consisted of two parts: a fortified castle and an urban, commercial section.

Soon after establishing the city's first fortress, King Danylo was forced to dismantle it in 1259 at the demand of Mongol Khan Burundai, who threatened to destroy all of King Danylo's Halychyna forts and towns.

Five years later, King Danylo died, leaving his entire Halychyna estate to Prince Lev.

For the location of the next Lviv fortress, Prince Lev selected Zamkova Hora (Castle Hill) with defense in mind. The hill was surrounded on three sides by the valley of the Poltva River, which is now barely a river and mostly underground.

After spending his first winter in his castle amidst the cold, howling northern winds, Prince Lev realized the inconvenience of living on the lofty mountain. Even cattle had difficulty ascending the hill, so he built a second castle lower in the foothills.

When Prince Lev noticed the increasing populations in and around the fortress, he marked out the nearest valley under the brick walls of both castles as the location for the commercial district. By royal order, refugees quickly began to build the city.

To bring order to his community, Prince Lev divided his settlement into four parts — the eastern side for the Rus' people, the southern side for Jews and the northern side for Armenians and Tatars.

Prince Lev reserved the western side for himself because it was already built up with a castle.

Ancient Lviv's center was today's Old Market Square, protected by the surrounding nature, particularly Castle Hill and the Poltva River.

In the 1260s Prince Lev Danylovych relocated the capital of the principality from Halych to Lviv.

The system of surrounding towns developed by King Danylo played a valuable role in defending the land from Mongol attacks. During the 1287 campaign, the Golden Horde's Khan Telebuha was forced to admit that he couldn't take Lviv.

However, the end result was that Lviv ended up looking more like a military fortification than a city, said one historian.

Nevertheless, Lviv quickly developed as a center of commerce.

The Ukrainian Weekly
October 8, 2006

Zenon Zawada is in The Ukrainian Weekly's Kyiv Press Bureau

Dear Friends, Дорогі читачі,

I have been reading a disturbing article about how opinions are formed. Disturbing because too often we are not in charge in making up our own minds even though the emphasis today is on our *choices*.

Apparently, this is how it works.

Scientists in the field are saying that repetition of a message has a profound effect on our opinions. Nothing new here: hence advertising. Say something once and it's forgotten; five times and it begins to stick. Repeat it *ad nauseum* and most will believe that this is what *they* think about x or y. Thus CLR will clean your bathroom better; violence on TV does *not* influence young people; opposition to Israel's killings in the Middle East is anti-Semitic; Arabs are terrorists—becomes an accepted way to think and speak.

This sort of brainwashing is very dangerous in a democracy where our opinions are important in deciding what our country and politics should look like. Contradicting popular opinion is a daunting task. Cleaning bathrooms with stinky disinfectant or vinegar, then, becomes silly; objecting to TV violence—like running amid raindrops; criticizing Israel for appalling conditions in Palestine or its war on Lebanon an offence; and the disdain for Arabs a universal virtue.

The good news from the scientists is this: the bombardment of messages—they can be in school, the workplace or media—are less likely to influence us than opinions of those close to us, in particular the family. This reinforces the situation that was experienced in Uk-

Останнє слово ... *last word*

raine during WWII when the freedom fighters were dubbed as “bandits” and speaking Ukrainian was “anti-social”. Or in Canada, where Ukrainian was to be less Canadian than being British or French, a fact that still lingers here. The good news wins: our opinions about ourselves survived because in our homes both here and in Ukraine we were told that we are a fine people, hard-working and capable of greatness; that we would overcome. And we did.

The message? In order to counter the opinions of those with their own agendas, we must have our own. An agenda is developed in our homes and our institutions, like UCWLC, and through them it rises in the larger society. This means we must opine, opine and opine at home, in our church and community about things we hold dear. And share these opinions with our children. They, unfortunately, say the scientists, are the new targets for commercialism and other views. The fight for their hearts and minds is on. Are we ready for it?

Нещодавно в Канаді перебував з візитом міністр зовнішніх справ України Арсеній Яценюк. Він щиро дякував діаспорі за допомогу і за наш вплив на Україну.

Чи дійсно ми такі впливові? Чи відіграємо наші ролі — вважаємо їх впливовими — так як ми їх визначили? Чи впливаємо на оточення, щоб воно служило нам чи нашим співвітчизникам в Україні? Гляньмо глибше на структури, до яких належить ЛУКЖК, і на впливи:

■ Світовий Конгрес Українців — має мандат ще від Конгресу в Торонто 10 років тому, щоб довести до Організації Об'єднаних Націй через уряди країн нашого поселення справу визнання трагедії Голоду 1933 року як геноциду проти українського народу. Без визнання ООН немає офіційного підтвердження геноциду. Згадування цієї справи в Сенаті Канади, напри-

клад, — це гарно, але урядового рішення не було — далеко до визнання. Як справа виглядає сьогодні?

■ Конгрес Українців Канади — має мандат репрезентувати наш добробут перед урядом Канади. На жаль, справи ширшої співучасті нас в Канаді не ростуть. Наприклад, немає нас на найвищих посадах канадського уряду, а по 15 роках української незалежності не призначено канадського посла з-поміж нас. А про інші сторони життя в Канаді? Немає про наші справи ні в засобах масової інформації, ні в урядових дискусіях. Немає кваліфікованих осіб? Гммм! Гадаю, це не так! Може немає твердих вимог і зусиль від проводу до відповідних істин? Попитаймо на Конгресі КУК, в якому ЛУКЖК братиме участь.

■ Світовий Союз Католицьких Жіночих Організацій — в зимовому числі НД були подані резолюції цьогорічного Конгресу — торгівля людьми, наука, зобов'язання до демократії. Котрі з них подала ЛУКЖК? Які програми виробилося для їх реалізації? Радо почуємо про це на Конгресі.

■ СФУЖО — на жаль, немає вісточки від наших делегаток, яку роль чи вплив має ЛУКЖК на СФУЖО, а СФУЖО на такі важливі справи як відхильність молодих від українства або зменшення членів в організаціях. А тут варто б мати програми і діловий комітет на весь світ.

Можна ще говорити про вплив самої ЛУКЖК на державних та провінційних аренах. Але як читаємо в НД, наша праця більше побутова — зберігання традицій — ніж впливова. Згадується це не для того, щоб ганити — усе, що робиться, потрібне — а щоб підкреслити, як багато більше потрібно вложити, щоб бути справді впливовими. На це потрібні погляди, провід і люди.

Ось буде про що говорити на Конгресі.

TEN *Must Do in Lviv*

By Oksana Bashuk Hepburn

Here is my list of favourite things to do in this amazingly beautiful city designated by UNESCO as a wonder of the world.

- 1 Walk around Rynok, the City Hall Square in the old part of Lviv with its splendid museums, Venetian courtyard and cafés.
- 2 Visit as many outdoor markets as possible. Don't miss the flower bazaar opposite King Danylo statue on Halytska St.
- 3 Don't miss Nezalezhnosity (Independence) Prospect — a boulevard of trees, flowers, benches, fountains and scores of people buying patriotic literature, playing chess. Its very best feature are the Sunday night impromptu groups singing the same songs we do in Canada. The fun begins around 8 pm.
- 4 The Lviv National Opera and Ballet at the end of the beautiful Prospect Nezalezhnosity is worthy of a few evenings of opera or ballet performances at 1950s prices!
- 5 Marija Zankovetska National Drama Theatre lies across the street from the Opera. Don't miss the updated version of *Chava Czalij* with its backdrop of thousands of Orange revolution demonstrators. A warning: this is a tragedy with today's political twist. Very powerful.
- 6 Scores of outdoor cafés pouring out of old architecture structures. The touristy are more expensive—near back home prices—but the coffee is delicious, the sweets outstanding and the people watching *sans pareil!*
- 7 Visit as many churches as you can. The 10-12 of the most ancient and beautiful are within walking distance of the Rynok, Opera, Theatre. One of the oldest is the Armenian church on Armijs'ka St, in itself a delightful corner of Lviv. St. George Cathedral, the historic seat of Ukrainian Catholicism, dominates the city from one of its hills. Don't miss St. Andrew's—fabulous frescoes.
- 8 The historic Arsenal and remains of the first Lviv fortress lies across the street from the Lviv Oblast Rada, the territorial government seat and venue for many anti-oligarch government demonstrations, in particular protests against exceedingly high taxes.
- 9 Too many historic statues and markers to name—they are everywhere. For those who have an association with WWII the plaque marking Ukraine's independence from the Germans on June 30, 1941 at 10 Rynok Sq., and the Lonsky prison monument (always with freshly placed flowers) devoted to the freedom fighters, are stirring.
- 10 Philharmonia Concert Hall off Prospect Shevchenka on Tchaikovsky Street offers a delightful variety of national and international high calibre performances nightly.

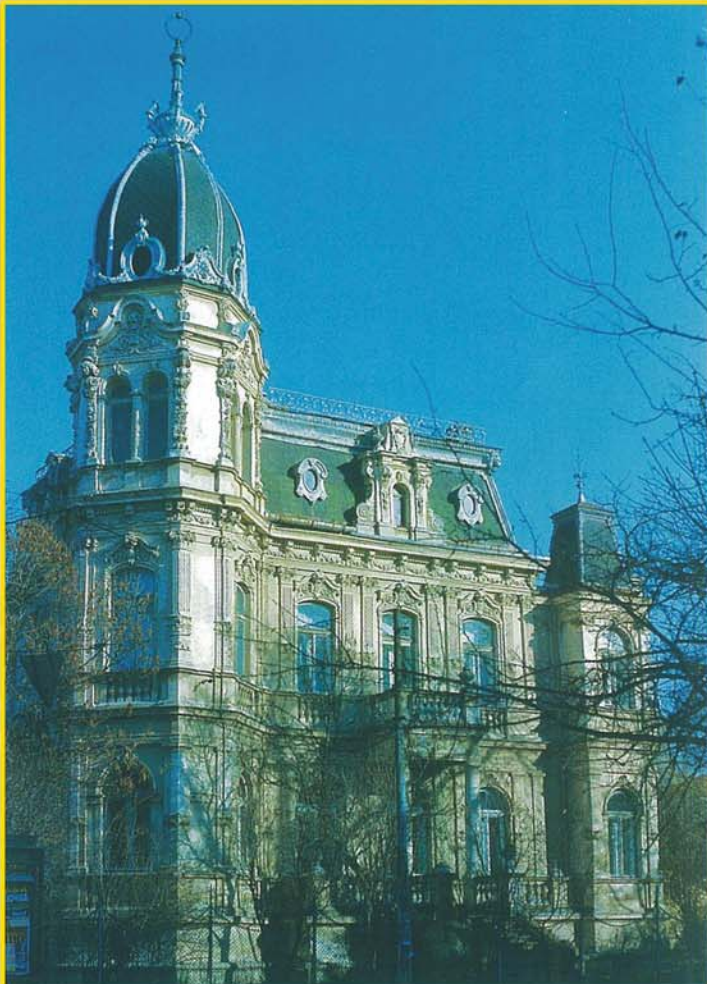
I should have done a top twelve or twenty. Or thirty. Lviv is an enchanting city. Enjoy it all.

Interior of the Dominican Cathedral, Lviv

National Museum on Drahomaniv Street, Lviv

An aristocratic house on Yehven Konovalts Street, Lviv

Foyer of the Lviv National Opera

Художник Сергій Савченко *Artist Serhiy Savchenko*

1972 народився у Львові. **1991** Львівський коледж декоративно-прикладного мистецтва ім. І. Труша.
1998 Львівська Академія Мистецтв. **Групові виставки:** **1992** Львівська картинна галерея, Львів, Україна; **1993** Галерея ім. А. Шептицького, Львів, Україна; Sparkasse Галерея, Рорбах, Австрія, "Весна-93"; Львівський Національний Музей, Львів, Україна; **1994** Міжнародна виставка, Sparkasse Галерея, Рорбах, Австрія; **1995** "Клуб Українських мистців", Прага, Чехія; XXV Салон живопису "d'Artisanat d'Art", Франція; "Львівські автографи", Галерея "OP", Київ, Україна; 3-й Міжнародний симпозиум гутного скла, Львів, Україна; **1996** "Артклуб", Хмельницький художній музей, Україна; "Хутір-2", Хмельницьк-Львів, Україна; Міжнародний арт фестиваль, Київ, Україна; **1997** КУМФ Галерея, Торонто, Канада; First International Gallery, Шарлот, США; "Пропозиції", Львівський музей етнографії, Україна, "Осінній салон", Львів, Україна; Диплом Ausstellungszentrum, Шлегль, Австрія; Словянський культурний центр, Відень, Австрія; **1998** "Робінзонада" Хмельницький художній музей, Україна; Eugore'Art Женева, Швейцарія; Трієналле живопису, Київ, Україна, Заохочувальна премія; "Високий замок", Львів, Україна, Диплом; Арт фестиваль, Роттердам, Нідерланди; **1999** Міжнародний арт фестиваль, Київ, Україна; **2000** Kunsthalle Austria Bank, Відень, Австрія; Галерея "Персона", Київ, Україна; "Схід-Захід", Галерея "місто-Н", Київ, Україна; **2001** "Лінія сили", Галерея "Місто-Н" Дніпропетровськ, Україна; "Весняний вітер", Київ, Україна; **2002** Міжнародна виставка, храм "Тодайдзі" Нара, Японія; **2003** „Срібний квадрат”, Перемишль, Польща; „Вахханалія живопису”, Одеса, Україна; "Lemkowski Yerusalem", Краків, Вроцлав, Гьорліц, Польща; **2004** Міжнародний живописний пленер "ЗЕЛЬВА 2004", Зельва, Польща; „Маріна-2004”, Морська Арт Галерея, Одеса, Україна; **2005** Польський будинок художників Зельва 2004, Варшава, Польща; Міжнародний Салон Незалежних, Париж, Франція; Art Ireland, Ірландія; Solena-2005, Галерея мистецтв, Ланцут, Польща; Nidos Ekspressium, Міжнародний пленер живопису, Ніда, Литва; "Landscapes", Ферара, Італія; Арт фестиваль, Галерея АРТ Мастер, Манчестер, Великобританія.
Персональні виставки: **1994** Етнографічний музей, Львів, Україна; **1996** Історичний музей, Львів, Україна; Sparkasse Gallery, Бад Леонфельден, Австрія; Палац мистецтв, Львів, Україна; **1997** Laurier Gallery, Торонто, Канада; Pavlovsky Arts and Crafts Gallery, Утрехт, Нідерланди; **1998** Галерея 36, Київ, Україна; **1999** Галерея 36, Київ, Україна; **2000** "Чорно-прозоре" Галерея-36, Київ, Україна; Галерея "Арріа" Гренобль, Франція; Галерея замку "Кукс" Чехія; **2001** Галерея-36, Київ Україна; Галерея "Galіа", Бордо, Франція; **2002** Галерея КМЦ "Дзига", Львів, Україна; Галерея „Galіа”, Бордо, Франція; Галерея "Арріа" Гренобль, Франція; Галерея-36, Київ, Україна; Галерея-68, Копенгаген, Данія; **2003** Laurier Gallery, Торонто, Канада; Морська Арт Галерея, Одеса, Україна; **2004** "Фотопис", Галерея КМЦ "Дзига", Львів, Україна; Галерея "Арріа", Гренобль, Франція; Галерея "Queda", Страсбург, Франція; Морська Арт Галерей, Одеса, Україна; Галерея-36, Київ, Україна; Галерея-68, Копенгаген, Данія; "Rease and color gallery", Лондон, Великобританія; **2005** Галерея КМЦ "Дзига", Львів, Україна; Галерея "А-хаус", Київ, Україна; "Малюнки з землі", Морська Арт Галерея, Одеса, Україна; Галерея-68, Копенгаген, Данія.

Serhiy Savchenko, *Wife With Wild Strawberries*, oil, 90/70 cm. 2004, Catalogue 2006, www.savchenko.lviv.ua